

25th
ANNIVERSARY
JUBILEE

LISTY SVĚTÉHO FRANTIŠKA

Poučno-zábavný mesačník pre katolíckych Slovákov a slovenské terciárstvo.

LISTY SVÄTÉHO FRANTIŠKA

LEAFLETS OF ST. FRANCIS

Zábavno-poučný mesačník pre katolíckych Slovákov a slovenské terciárstvo

— Vydávané s povolením cirkevnej a rehoľnej vrchnosti. —

Vychodí každého 1. v mesiaci.

Úradoveň redakcie: — Office of Editor:

232 SOUTH HOME AVENUE,

PITTSBURGH 2, PENNSYLVANIA

Telephone: Linden 2550

Vydávajú a redigujú mesačne
SLOVENSKÍ FRANTIŠKÁNI

Published and edited monthly by the
SLOVAK FRANCISCAN FATHERS

Predplatné pre Spoj. Štáty
\$1.50 na rok.
Do Kanady \$2.00 na rok.

Subscription in the U. S. A.
\$1.50 per year.
To Canada \$2.00 per year.

Entered as second class matter at post office at Pittsburgh, Pa., under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rates of postage provided for in section 1103.
Act of October 3, 1917, authorized August 6, 1925.

KALENDÁR GENERÁLNEJ ABSOLÚCIE A PLNOMOCNÝCH ODPUSTKOV

od 1. júla do 2. augusta

DNI GENERÁLNEJ ABSOLÚCIE
SÚ:

2. júla, na sviatok Navštívenia Panny Marie.

Raz do roka v deň slávnej vizitácie;
raz v živote dľa ľubovôle vyvolený deň.

S generálnou absolúciou sú spojené
plnomocné odpustky, preto vyžaduje sa
skrúšená spoveď so sv. prijímaním a mo-
dlitbou na úmysle 1 sv. Otca.

DNI PLNOMOCNÝCH ODPUSTKOV
SÚ:

2. júla, na sviatok Navštívenia Panny Marie.

8. júla, v deň sv. Alžbety, kráľov-
nej a vdovy, III. Rádu.

9. júla, v deň svätých mučeníkov Mi-
kuláša a jeho 10 spoločníkov, I. Rádu.

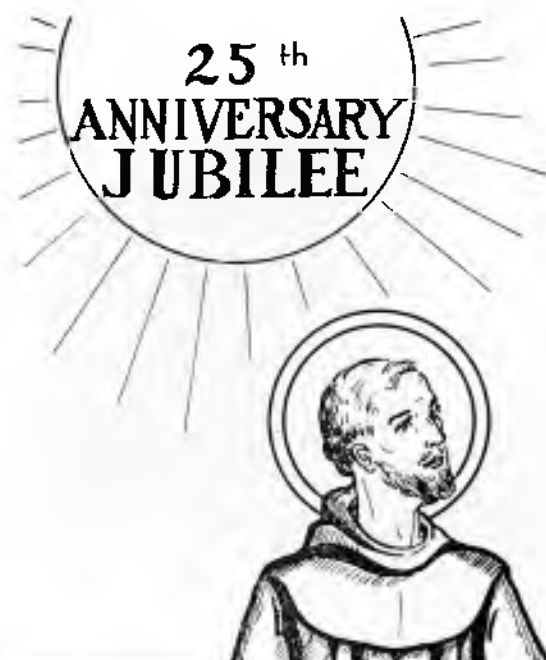
11. júla, v deň sv. Veroniky z Julia-
nis, panny, II. Rádu.

13. júla, v deň sv. Františka Solána,
vznavača I. Rádu.

14. júla, v deň sv. Bonaventúru, bis-
kupa a doktora, I. Rádu.

26. júla, v deň bl. Marie Magdaleny
Martinenga, panny II. Rádu.

1-2. augusta, Porciunkulové odpustky.

LISTY SVĚTÉHO FRANTIŠKA

Ročník (Vol.) XXV.

Pittsburgh, Pa., July, 1948.

Č. (No.) 7.

JUBILATE -- PLESAJTE !

POZDVIHUJEME s v o j hlas: "Jubilate Deo, omnis terra: cantate et exultate et psallite. — Plesajte Bohu všetky zeme: spievajte, radujte sa a plesajte." (Zalm 97, 4.)

Touto slávnostnou výzvou letíme duševne po Spojených štátoch Amerických, do Kanady, do Rímu, na Svätú Zem a na naše milé a rodné Slovensko a vyzývame: Plesajte!

Ano, plesať, radovať a spievať máme, lebo z dobrotivosti Božej a z porozumenia nášho dobrého ľudu, udržal sa náš časopis cez 25 dlhých rokov.

Naši duševní vodcovia viedli časopis, naši spisovatelia z

pokladu svojho srdca podávali nám pekne vypracované pravdy, naši pracovníci horlili za časopis, a naši odberatelia privinuli si ho k srdcu, nuž: Buď Bohu chvála a vám vd'aka!

Vd'ácnou úprimnosťou dávame vám do rúk toto jubilárne číslo Listov sv. Františka.

Sme hlásateľmi pokoja Krista a sv. Františka, preto vám zašleme aj do daru malú knižičku: "Hospodin nech ti udelí pokoja!"

Zadržíme aj "Duševnú obnovu" v mesiaci auguste, aby sme sa Pánu Bohu pod'akovali a v dobrom utvrdili.

Plesajme všetci spolu so

Slovenskými Františkánmi.

Slávne panující papež Pius XII.

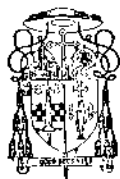
Prosba za sv. Otca Piusa XII.

Pane, zachovaj ho a obživ ho, a blahosla-
veného učíš ho na zemi a nevydávaj ho
do rúk nepriateľov jeho.

Jeho Exellencia Hugo C. Boyle, D. D.
biskup pittsburghskej diecezie

OFFICE OF
THE CHANCELLOR

CHANCERY OFFICE
DIOCESE OF PITTSBURGH

125 NORTH CRAIG STREET
PITTSBURGH 13, PA.

Telephone MAYflower 6968

May 12, 1948

Dear Father Francis:

I extend my blessing to the editors and readers of your magazine and I pray that your efforts in the future will be as productive as they have been in the past.

Sincerely yours in Christ,

Hugh C. Boyle
Bishop of Pittsburgh.

Rev. Francis Vilha, O.F.M.,
Franciscan Fathers,
232 S. Home Ave.,
Pittsburgh 2, Pa.

Preklad listu J. E. Najd. biskupa Boyleho

Drahý Father Francis:

Ja zasielam moje požehnanie vydavateľom a čitateľom Vášho časopisu, a Ja prajem si, aby Vaše snahy boli takého výsledku, jaké boli v minulosti.

Uprimne váš v Kristu,

* HUGH C. BOYLE,
biskup pittsburghský.

Rev.mus P. Pacifikus M. Perantoni, Minister Generál Františkánskeho Rádu

NAŠI REDAKTORI:

1924—1927:

1. Msgr. Viktor Blahunka, Chicago, Illinois.
2. Mr. Adam Podkrivacký, Chicago, Illinois.
3. Rev. Michal Judt, Slovaktown, Arkansas.
4. Mgsr. Miloš K. Mlynarovič, Indiana Harbor

1927—1939:

5. P. Amand Kopáč, O. F. M.

od 1939:

6. P. Martinián Krajčír, O. F. M.

Sláva našim redaktorom a vd'aka!

Listy sv. Františka na Slovensku

Dr. P. Celestín Lepáček, minister provinciál františkánov na Slovensku a USA.

Drahí čitatelia Listov sv. Františka!

Z príležitosti vzácneho výročia, 25-ročného jubilea Listov sv. Františka, mám vám napísať pár riadkov, ako sa dívame na tento časopis u nás, tu v kraji pod Tatrami. Nuž, my Listy sv. Františka považujeme za mladého, nadšeného, ohnivého misionára, ktorý našim slovenským Pátrom už dlhé roky pomáha šíriť kráľovstvo Krista tu na zemi tlačným slovom; za vznešeného apoštola, ktorý myslíenky sväte, zásady Božie rozširuje medzi americkou Slovačou i tam, kam slovenskí františkánski misionári nemôžu alebo nestihnú prísť; za posla Božieho, ktorý už 25 rokov rozširuje tlačou náuku Krista v duchu sv. Františka.

Listy sv. Františka, ako misionár, hlásajú svojim čitateľom, že Kristus je naša cesta v terajšom bludnom a skazonosnom svete. Ježiš sám o sebe prehlásil: "Ja som cesta!" On jediný ukazuje ľudstvu pravú cestu. On jediný vedie bezpečne k pravému cieľu života. Pred Kristom ľudstvo hynulo v sebeckve a hriechu, keď však prišiel Kristus, vzal pokorne na seba kríž, kráčal s ním ponížene na Kalváriu a tak nám ukázal všetkým cestu. "Príklad svoj dal som vám, aby ste i vy činili, čo som ja učinil vám." Od tej doby zástupy ušľachtilých duší kráčajú za Spasiteľom cestou bolestnou, cestou obetí, verných plnení povinností, ale cestou, ktorá jediná vedie k blaženosti. Blahoslavený, kto kráča tou cestou. Nie je to cesta vášne a hriechu, slubujúca blaženosť a pokoj, alebo dávajúca záhubu. Nie. Listy sv. Františka svojimi článkami hlásajú, že jedine cestou kríža dôjdeme pravého šťastia.

Listy sv. Františka ako apoštol, hlásajú

nám, že Kristus je pravda. Čo je pravda? pýtal sa Pilát a s ním celý stredovek, a k ním sa pripojujú novovekí bludári a neverci. Všetky pokusy nájsť pravdu mimo Krista, sú márne a bezvýsledné. Stačí sa podívať do dejín myslenia ľudského, do filozofie, aby sme sa presvedčili, že bez Krista niet úplnej pravdy. Nikto z mysliteľov nevedel dať presnú odpoveď na základné životné otázky o smysle života, o pomere človeka k Bohu, o tom, čo bude po smrti, a predsa tie otázky hýbu svetom. Do tej neistoty zavznelo slovo Krista: "Ja som pravda!" Skutočne, Kristus urobil koniec tápaniu, priniesol jasné riešenie všetkých otázok. My katolíci vieme, odkiaľ sme prišli, vieme, kam ideme, lebo Kristus nám to oznámil a Cirkev sv., Ním založená a riadená, nás tomu učí. Vďaka Listom sv. Františka za vieru, ktorú v nás rozpaľujú!

Listy sv. Františka, ako posol Boží, nás poučujú, že Kristus je život. Ježiš nám dáva život, udržuje ho v nás. Pri svätom krste vliat do nás život duchovný a udržuje ho v nás nad'alej. Keď človek klesá, ponúka mu vzkriesenie vo sviatosti pokánia, dokonca sám sa mu dáva za pokrm. Aby sa nám lepšie bojovalo, posilňuje nás vo sviatosti birmovania a keď prichádza smrť, dodáva nám sily sv. pomazaním. Vysviackou kňazov stará sa o ustavičných rozdavačov svojich milostí a rodiny posväcuje sviatosťou stavu manželského. A starostlivosť Kristova siahla až za hrob, na večnosť. I do záhrobia zavznievajú jeho slová: "Kto verí vo mňa, má život večný a ja ho odmením v deň posledný." Ano, kde je Kristus, tam je aj život, pozemský, ale zvlášť duchovný.

Dr. Celestín P. Lepáček, OFM.

Minister Provinciál Františkánov na Slovensku
a v USA.

Listy sv. Františka nás povzbudzujú, aby sme sa primkli ku Kristovi, k Jeho životu pripútali svoj a čerpali z neho.

Listy sv. Františka ako posol Boží hlásajú nám prítulnosť ku Kristovi a k Cirkvi sv. v duchu nášho Serafínskeho Otca, ktorý zachránil pred zkažou ľudstvo trinásteho storočia. Ponížený, chudobný sv. František obrátil vtehďajší svet a priviedol ho nazpät' k Bohu. Zriekol sa všetkého majetku, žil v chudobe ako Kristus. Pána Boha miloval nadovšetko a bližného viac ako seba samého, láskou objal celý svet, veľké dielo Božie a všetko viedol k Bohu. Listy sv. Františka nás povzbudzujú, aby sme sa naplnili duchom sv. Patriarchu a jeho láskou, aby sme neve-

šali svoje túžby na veci pozemské, nemysleli, že bohatstvo je našim cieľom a že nás plne oblaží, aby sme svoje šťastie hľadali v sebezapieraní, vykorenili hriechy z duše, voviedli do našich rodín kráľovskú lásku k Bohu a účinnú lásku k bližnému, k chudobným a trpiacim. Keď splníme poslanstvo Listov sv. Františka, budeme uistení, že v našich radoch i v celom slovenskom národe rozkvitne krásny život v duchu sv. Otca nášho Františka.

Listy sv. Františka! Ako drahého slovenského posla, nadšeného františkánskeho misionára, jubilujúceho apoštola tlačenej slova, pozdravujem vás, žehnám vás a prosím na vás rosu Božieho požehnania, aby ste tú vznešenú úlohu i naďalej plnili medzi našimi bratmi v Amerike!

SLOVO K NAŠIM

Jako hlavný predstavený podniku Listov sv. Františka a jako terajší predstavený slovenského provinciálneho Komisa-riátu v Amerike, mám slovo k vám!

Ku komu? Vám, drahí duchovní vodcovia, ktorí ste za-ložili Listy sv. Františka, aby náš slovenský ľud aj tu v Ame-rike v pokojnom a láskavom duchu sv. Františka pokračoval.

Vám, drahí redaktori, ktorí ste viedli náš časopis hlav-nými zásadami sv. Otca nášho Františka.

Vám, drahí spisovatelia, ktorí ste jednoduchými slovami podávali pravdy kresťanskej vierouky a mravouky.

Vám, drahí duchovní, ktorí ste umož- nili, aby sa naše Listy udomácnili v ro- dinách vašich farností.

Vám, drahí horlitelia a pracovníci, kto- rí ste sa neunavne postarali, aby sa náš časopis rozšíril medzi ľudom.

Vám, drahí odberatelia a čitatelia, kto- rí sa duševne živíte ideálmi sv. Františka.

Vám, drahí dobrodinci, ktorí ste vždy mali milodar pre nás, aby sa náš časopis cez dobré i ťažké roky cez 25 rokov udr- žoval.

Predstavujem si vás jako veľkú rodinu františkánsku, ktorá miluje Krista, milu- je Cirkev, miluje svoju dušu a svojich bližných.

Viem si to predstaviť, jak mesačne oča- kávate každé číslo, dychtivo listujete v ňom a čítaním ozdobujete svoju dušu.

I to si viem predstaviť, že máme jubi- lárne duše a horlivcov, ktorí nepopustili z prvotnej horlivosti.

Máme i starých odberateľov, ktorí sa tým uspokojia, že môžu ešte Listy sv. Františka, jako domáceho priateľa, držať vo svojich trasúcich rukách.

Spomínam si aj na našich starcov a na naše starešky, ktorí sa aspoň tým potešia, že mesačne popozerajú obrázky nášho časopisu.

A sám Pán Boh vie, koľko duší posil-

nil náš časopis a priviedol k večnému cieľu!

Pred mojimi očami preletujú roky 25- ročného účinkovania Listov sv. Františka.

Pohl'adom na nebo hovorím: "Deo gratias! — Bohu vďaka!"

Pohl'adom na vás úprimne hovorím: "Bože, stonásobne odpláť!"

Vďačným duchom korím sa aj pred biskupskými hodnosťami, ktorí náš čas- opis udobrili.

Hlavu kloním aj pred slovinskými františkánmi v Lemont, Ill., ktorí nám časopis odovzdali.

Úctu prejavujem nášmu žijúcemu za- kladateľovi P. Kazimírovi Zakrajšek, O. F. M. Veru založil úctivé dielo.

Úctive načúvam aj hlasu a peru našich žijúcich redaktorov, ktorých články sú v tomto jubilárnom čísle.

Zasielam aj františkánsky pozdrav a úctu nášmu dlhoročnému tlačiarovi Mr. Pavlovi Jamríškovi, ktorý svojim spol'a- livým a slov. duchom obohacoval Listy.

Do františkánskej vďačnosti zahrňu- jem všetkých, ktorí umom, perom, ra- dou, prácou a podporou napomáhali vy- staviť pomník 25-ročného jestvovania Li- stov sv. Františka.

P. Rafael Chonta, O.F.M.
Provinciálny Komisar.

Čo ma pohlo k založeniu Listov sv. Františka?

Do Ameriky ma dostali na rozkaz clevelandského p. biskupa Horstmana, p. biskupa Koudelku a fathra Furdeka. Zavítal som do Clevelandu v roku 1906. Privítal ma na svojej fare p. biskup Koudelka a bol tam prítomný aj father Furdek. Počas nášho prvého rozhovoru father Furdek poznamenal: "Aj my Slováci musíme dostať do Ameriky slovenských františkánskych misionárov. Osady naše rastú rýchle. Nasledovne potrebujeme aj misionárov. A vy ste ten jediný, ktorý ich môžete dostať."

Ja som sa zadivil jeho slovám, pretože Slovákov som ešte nepoznal, podobne neznal som ani to, čo bude so mnou. Ale slová fathra Furdeka zostali mi v pamäti a často som uvažoval o nich. Za tri roky bol som tu sám ako prst, jediný slovinský františkán v Amerike. — Mal som veru hodne ťažkostí.

V New Yorku ponúkol mi osadu v Rockland Lake kardinál Farley, kde väčšinu veriacich tvorili Slováci, ktorí prosili kardinála, aby im dal slovenského kňaza, ktorého on ale nemal. Ja som práve vtedy hľadal osadu, kde by som mohol založiť našu prvú františkánsku rodinu, preto ponúknutú osadu prijal som s radosťou. Ale keď mi kardinál povedal, že je to nie *slovinská ale slovenská osada*, spomenul som si na slová fathra Furdeka a videl som v tom prst Boží, ktorý mi umožní pomocť bratom Slovákom dostať slovenských františkánov. Vidiac ale, že potrebujem pomoc, na radu kardinála išiel som domov ku provinciálovi a požiadal som ho, aby mi dal viacej pátrov a on mi prepustil ešte troch, v sprievode ktorých vrátil som

Otec Kazimír Zakrajšek, OFM.
zakladateľ Listov sv. Františka.

sa do Ameriky a zaujal som svoju faru v Rockland Lake, N. Y.

Tam som prišiel do styku so Slovákmí po prvý raz. Naučil som sa po slovensky a zamiloval som si Slovákov a oni podobne obľúbili si mňa. Ba na znak lásky svojej začali písať o mne do Jednoty, keďkoľvek sme mali nejakú slávnosť. Tak sa doznal o mne father Jankola z Bridgeportu a povolal ma kázať na svoju 40-hod. pobožnosť.

Počas mojej návštevy povedal mi tie isté slová, čo aj father Furdek. Ba prosil ma, aby som mu pomohol dostať slovenských františkánov, čo som aj prisľúbil.

V roku 1912. pán biskup Mundelein ponúkol mi brooklynskú slovenskú osadu sv. Rodiny. Prijal som ju, bo som videl, že moja osada nemá budúcnosti následkom zavretia kamenolomu, v ktorom väč-

šina osadníkov mojich pracovala.

Po prevzatí osady sv. Rodiny zdalo sa mi, že nadišiel čas, aby sme uskutočnili ideu slovenských františkánov. Dorozumel som sa tedy s fathrom Jankolom, že zajdem do Rímu ku generálovi Rádu, podobne k môjmu provinciálovi do Lublane a že im vysvetlím potrebu slovenských františkánov pre Spojené Štáty. Zpráva moja bola prijatá s uspokojením a ja som bol poslaný na Slovensko ku provinciálovi Páter Mansvetovi Olšovský, ktorý ma vl'údne prijal a sľúbil mi, že jakonáhle to okolnosti dovoľia, pošle niekoľko otcov františkánov do Spojených Štátov. Ale toto narazilo na veľké prekážky so stránky maďarského štátu, ktorý sa obával, že otcovia františkáni len na to pôjdu do Ameriky, aby tam šíрили slovenský panslavizmus.

Čo sa potom stalo, neznám. Len toľko znám, že po istom čase Páter Mansvet poslal do Ameriky Pátra Honoriusa Fraštackého, aby pripravil postupne miesto pre slovenských františkánov. Ponevác ale františkáni nechodili, my sme začali uvažovať o založení slovenského františkánskeho kolegiumu na pozemkoch Jednoty v Middletown. Ale na nešťastie father Jankola náhle zomrel a náš plán znovu bol hodný do koša.

Tento neúspech ma síce znechutil, ale neodňal mi nádej k ďalšiemu úspechu. Dal som sa znovu do práce. Dával som misie po slovenských osadách a verboval som chlapcov pre slovenský františkánsky Rád, ktorý sa mal časom založiť na americkej pôde. Práca moja nebola márnou. Chlapci sa hlásili a ja som ich umiestnil, kde sa dalo. Pravda, stálo to peniaze, ale Boh dobrotivý, ktorý videl moje úprimné snahy, poslal mi do cesty obetavé srdcia a zaplatilo sa všetko.

V roku 1919. kardinál Mundelein povolal ma do Chicaga a dal mi slovínku

osadu sv. Štefana. On poznal moje ťažkosti v Brooklyne a poznal aj moje plány ohľadom slovenských františkánov, ktoré schválil a prisľúbil mi, že mi bude na pomoci. A veru aj bol.

Tu na západe začal sa nový život. Čo som ztratil vo father Jankolovi, našiel som v Monsignorovi Blahunkovi. On pochopil moje myšlienky a pripojil sa k nim aj s ostatnými chicáagskymi slovenskými kňazmi spolu. Všetci od prvého do posledného boli za založenie slovenského františkánskeho Rádu na západe. Začalo sa tedy pracovať na tom, aby sa táto myšlienka uskutočnila.

Ku uskutočneniu tejto myšlienky dopomohlo aj to, že dostali sme nového komisára v osobe Pátra Hugo Bren. On tiež bol za to, aby sa postavil kláštor a kolegium pre františkánov slovenských a slovinských, ktorý by slúžil za noviciát pre všetkých a to nielen z počiatku, ale aj potom, keď si Slováci a prípadne aj Horváci založia samostatné komisariáty. Monsignor Blahunka súhlasil s touto myšlienkou a sľúbil svoju pomoc. Ku uskutočneniu tejto myšlienky bol rozhodne potrebný slovenský časopis. My Slovinci mali sme už svoju tlačiareň a svoje časopisy, ale bolo treba rozrušať aj bratov Slovákov, preto dohodli sme sa, že založíme slovenský nábožensko-l'udový mesačník pod názvom Listy sv. Františka, ktorého prvým redaktorom stal sa Msgr. Blahunka.

Prvé číslo tohoto časopisu vyšlo v roku 1924. Začali sme ho v januári. Slovenská verejnosť a zvlášť slovenské terciárstvo prijalo ho s jasotom. Dôkazom toho bola aj tá okolnosť, že ešte behom toho samého roku získali sme 2000 odberateľov.

Tento skromný časopis konal svoju prácu svedomite a koná ju aj teraz. Príčinám tohoto časopisu obznámil sa slovenský l'ud s potrebou františkánskeho kláš-

tora na západe a začaly prichádzať aj štedré milodary na tento šľachetný cieľ. Ako to čísla prvého a druhého ročníka dokazujú, slovenskí katolíci obetovali naň \$20,000.00. Osada sv. Cyrila a Metoda v Joliet zahájila sbierku pod vedením fathra Gotchalla a sohnala \$1,269.00. Podobne pričínili sa aj iné osady a taksamo aj jednotlivci a Listy sv. Františka boli hrdé, že sa mohli rozpisáť o štedrości našich slovenských bratov a sestier. Pomocou týchto a iných podobných milodarov zakúpila sa farma v Lemonte a postavil sa dočasný kláštor, v ktorom sa utiahli tak slovenskí ako aj slovinskí a horvátski členovia Rádu sv. Františka.

Ale jako všetko iné, tak aj moja pieseň mala svoj koniec. Boh dopustil na mňa nemoc. Ja som sa musel zrieknuť mojej práce a utiahol som sa v starej vlasti k vôli zotaveniu.

Čo sa potom stalo, to neznám. Tol'ko ale znám, že krátko na to Slováci a Horváti odtrhli sa od nás, založili si svoje komisariáty a my Slovinci zostali sme sami. V tom čase prišli do Ameriky slovenskí otcovia Amand a Ambróz a založili slovenský Komisariát. V našom kláštore bolo vtedy už šesť slovenských františkánov a s father Amandom a Ambrózom spolu bolo ich osem, čo postačilo na založenie nového komisariátu. Proti tomu ja nemám celkom nič. Mali na to právo a v tom sme boli dohodnutí zaraz, keď sa lemontský kláštor započal. Ale prv než sme sa rozišli, spravili sme omyl. Nedorozhodli sme sa ohľadom Lemontu. Lemont mal zostať spoločným majetkom. Tam mal byť spoločný materíneec, spoločný noviciát, spoločné kolegium, spoločná filozofická a theologická fakulta pre všetky tri národnosti. No, žiaľbohu, nestalo sa tak.

Toto rozlúčenie Slovákov, Horvátov a Slovincov, tak jako sa udalo, neslúžilo ku

osohu ani Slovákom, ani Slovincom, ani Horvátom, bo ani jedna stránka nie je dost silná k tomu, aby mala dost učiteľských síl, ktoré by sa mohli postarať o potrebnú výchovu františkánskeho dorastu. Preto, keď bol v Amerike náš Generál, Páter Valentín Schaaf, požiadal som ho, aby pracoval za to, žeby sa táto spoločná rana čímškôr zahojila. On to sám schvaľoval a prisľúbil mi, že sa pričíní, aby náprava prišla čímškôr, ale žiaľbohu, zomrel aj on prv, než by to bol docielil. A srdce moje neprestalo krváčať, ani neprestane, kým náprava neprijde. Preto neprestávam sa modliť a prosím vás, bratia, modlite sa so mnou aj vy, aby nastalo to túžené dorozumenie.

Ó, jak šťastný by som sa cítil, keby som pred smrťou mohol uzrieť uskutočnenie idey fathra Jankolu a fathra Furdeka. Od chádzajúc z tohoto slzavého údolia, zvolal by som so Simeonom: "Včul' prepustiš, Panc, služobníka svojho v pokoji, bo oči moje uzrely spasenie tvoje."

Táto myšlienka kresťanskej a slavianskej vzájomnosti viedla ma tedy k založeniu Listov sv. Františka, bo veril som a verím ešte aj dnes, že jedine v spojení je sila. Preto prosím redakciu Listov sv. Františka, aby pestovala myšlienku sjednotenia a viedla ju k čím skoršiemu uplatneniu!

Otec Kazimír Zakrajšek, OFM.
zakladateľ Listov sv. Františka.

Uprimné slovo od prvého redaktora

Štyriadvaciat rokov ubehlo ponad našou hlavou od tých čias, čo sme sa s Father Kazimírom Zakrajšekom chytili do vydávania Listov sv. Františka. Vtedy ani jednému z nás nebolo by napadlo, že nám Prozreteľnosť Božia dovolí dožiť sa dvadsiateho piateho ročníka tohoto malého, ale užitočnú prácu konajúceho časopisu. A predsa s Božou pomocou dožili sme sa aj toho.

Čo bolo našim cieľom?

Cieľom našim bolo sjednotiť tých 5000 slovenských terciárov, ktorí žili roztratení po všetkých kútoch Severnej Ameriky od Atlantiku až po Stredozápad. My sme vedeli, že tento slovenský "kvas" len vtedy bude mať silu, keď sa jeho buňky spoja v jeden celok. Lenže toto sjednotenie nedalo sa previesť bez františkánskeho časopisu. Vynútila si to teda potreba sama. Potreba bola pôvodcom jeho. A on je tu a tohto roku vstupuje do dvadsiateho piateho ročníka . . .

A dali sme mu aj meno. Nazvali sme ho "Listy svätého Františka". Boli sme si totiž povedomí toho, že sv. Pavel, apoštol národov, pomocou listov svojich udržiaval styky s tými, ktorých obrátil na vieru Kristovu. A tak aj Otcovia Františkáni (mienim slovenských Františkánov) pomocou Listov zamýšľali udržať a pestovať styky s tou vrstvou Slovákov, ktorá im podobne šírila Františkánsku ideu, Františkánske smýšľanie a Františkánskeho ducha. Cieľom našim nebolo podávanie filozofických a vedeckých článkov, pretože my sme písali pre náš jednoduchý ľud, ktorý takzvané vysoké školy nepokazily. Hľadeli sme sa sblížiť k jeho smýšľaniu, k jeho pochopu. A že sme to skutočne aj dosiahli, dôkazom to-

Msgr. Viktor Blahunka
prvý redaktor Listov sv. Františka

ho je to, že ten chudobný, jednoduchý, pospolitý slovenský ľud zamiloval si Listy sv. Františka, udržal ich a nedovoliť im padnúť. Tvrdé mozole tohoto ľudu podporovali našu prácu a podporujú aj teraz a umožňujú aj po 24. rokoch vydávanie tohoto skromného časopisu.

Duch sv. Františka teda nezahynul. On ohrieva aj teraz značnú vrstvu nášho slovenského ľudu a ten ľud bude ochotný aj naďalej prinášať obety na vydávanie tohto časopisu a ja pevne verím, že sa aj naši Otcovia Františkáni pričinia, aby tento svoj časopis povzniesli na úroveň inojazyčných františkánskych časopisov.

Dvadsaťpäť rokov v živote jedného náboženského časopisu nie je mnoho. Mohol by som snáď riecť, že je to len jeho detský vek. Ale d'akovať Bohu, tento

svoj detský vek už prežil a vstupuje do svojho mládeneckého veku. Očakáva sa tedy od neho, aby bol vyspelejším, aby kráčať čerstvým tempom, jako sa to na mladíka sluší. A veríme, že on to dokáže. Redaktor jeho a spolupracovníci mladia znovu svoje struny a zahrajú nám novú Františkánsku melódiu, ktorá sa bude mile ozývať od Atlantiku až po Pacifik.

Id'te teda, milé Listy sv. Františka, do šíreho sveta. Vniknite do každej slovenskej katolíckej rodiny! Hlásajte tam lásku, svornosť, vernosť k Bohu a k slovenskému národu! A vy, drahí čitatelia Listov sv. Františka, šírte slovenskú katolícku

ku tlač, staňte sa apoštolmi katolíckej tlače a prekliesnite jej cestu do každého slovenského katolíckeho domu a neuspokojte sa, kým každý váš sused, kým každý váš známy nestane sa odberateľom Listov sv. Františka, bo jako sa kňazom mile káže v plnom kostole, tak aj redaktorov a spolupracovníkov oduševňuje to, keď vedia, že majú mnoho čitateľov. A vy, Otče redaktore, vysúkajte rukávy a píšete neunavne ďalej, aby ste vo všetkých a skrze všetkých oslávil Krista a zakladateľa vášho Rádu sv. Františka!

Msgr. Viktor Blahunka,

prvý redaktor Listov sv. Františka

Rev. Karol Knaperek

Rev. Michal Judt, D. D.

Práca druhého redaktora

Pre Listy sv. Františka napísal Adam Podkrivacký.

Dňa 8. novembra 1947 obratom pošty doručené mi bolo písmo s dátumom 6. novembra 1947, v ktorom dôstp. Izidor Dobrovodský, slovenský rehoľník z rehole sv. Františka v Pittsburghu, Pa., upravil na mňa žiadosť takéhoto obsahu:

“Vážený pane Podkrivacký!

“Dopočul som sa od p. Msgr. Blahunku, že Vy ste boli druhým redaktorom Listov sv. Františka.

“Uctive Vám oznamujem, že Listy sv. Františka budúcim rokom 1948 vstupujú do 25. ročného vydania.

“Túto udalosť chceme zvečniť tým, že mienime vydať pamätné číslo, do ktorého prosím Váš článok a fotografiu, jako druhého redaktora Listov.

“Prosím si Váš ctený článok na téma Práca druhého redaktora Listov sv. Františka. Týmto zachytíme kus cirkevnej a františkánskej práce v U. S. A.

“Uctive si prosím Váš cenný článok a prejavujem františkánsku úctu a vďaku.

“Váš ctiteľ”

P. Izidor Dobrovodský, OFM.”

Keďže som doslovne odcitoval obsah vyššie spomenutého prípisu, z toho nasleduje, že včul na prvom mieste prosím dôstp. Izidora za odpustenie, že bez jeho vedomia a svolenia dovolil som si inkorporovať obsah jeho písma do tohoto môjho článku, v ktorom mám zobraziť prácu, ktorú som konal pri Listoch sv. Františka údajne jako druhý redaktor.

Prv však, než sa pustím opisovať aspoň len čiastočne tie mnohohvárne funkcie, ktoré som konal a vybavoval pri Listoch sv. Františka v prvých troch rokoch ich zrodenia a vyvíňovania, zanesiem ct. čitateľov Listov sv. Františka, jako i čitate-

ľov tohoto článku do ovzdušia okolností, ktoré daly podnet založeniu, poťažne vydávaniu Listov sv. Františka.

Na žive sú medzi nami ešte viacerí slovenskí katolícki predáci a činitelia, ktorí sa pamätajú na program Sdruženia Slovenských Katolíkov v Amerike. Toto telo — Sdruženie Slovenských Katolíkov v Amerike — po prvej svetovej vojne medzi iným vteliť do svojho programu i ten bod, že chce a bude napomáhať založenie slovenských rehoľ v Amerike.

O tomto vážnom a významnom bode písalo sa v časopisoch, pojednávalo sa na schôdzach a kongresoch SSK. Rečnilo sa o tomto podujatí na prednáškach. Nadšenosť za toto podujatie medzi horlivými vodcami slovensko-katolíckymi bola naozaj horúčkovitá. Viedlo sa aj vyjednávanie tu v Amerike s istou rehoľou, do ktorej bolo kedysi pristúpilo niekoľko Slovákov s tým dorozumením a s tou podmienkou, že keď ich bude v budúcnosti viacej, že si budú môcť založiť svoju osobitnú slovenskú rehoľu — svoj vlastný slovenský kláštor.

Už v tých časoch bol tu v Amerike i jeden slovinský Františkán, otec Kazimír Zakrajšek. Účinkoval na Východe jednak medzi Slovincami, jednak i medzi Slovákmi. Neskoršie stretáme sa s ním v Chicago, Ills. Účinkoval na slovinskej farnosti sv. Štefana na Lincoln a 22-hý plejz.

Otec Kazimír svoj mladší vek spetroval mimoriadnou energiou a oduševnenosťou, a najmä keď sa jednalo o vytvorenie nejakého významného katolíckeho diela. Popri svojej misionárskej a budovateľskej práci, ktorú konal medzi Slovincami,

Otec Kazimír našiel času i pre Slovákov. Zprvu len tu i tam dával misie. Neskôršie však tá jeho misionárska práca rozvetvovala sa i medzi katolíckymi Slovákami a najmä na okolí Chicaga. Prostredníctvom tých jeho misií, ktoré dával jak Slovincom tak i Slovákom, oboznámil sa s povahou jedných i druhých. Jeho bystrý zrak vybadal, že jak Slovinci a Horváti, tak i Slováci, jak sa chcú udržať a zveľaďovať v mravnej a náboženskej kultúre a v národnej sebedomosti, potrebujú jak budovateľov, tak i budovy, v ktorých by sa vychovávali nositelia a šíritelia tej mravnej kresťanskej kultúry a tej zdravej národnej vedomosti. Veľmi dobre vystihol, že katolícki Slováci v Amerike potrebujú slovenské rehole. A jako Františkán v prvom rade horlil za františkánsku rehoľu — za slovenských františkánov.

Pri tých jeho misiách, ktoré vydržieval na slovenských farnostiach, postupom času Otec Kazimír soznámil sa s viacerými slovenskými kňazmi. Z tohoto soznámenia sa vyrástol ten blahodarný výsledok, že spoznal sa lepšie a dôkladnejšie s dušou slovenských katolíkov, s ich túžbami a s ich potrebami. V slovenských katolíkoch spozoroval, že sú rýdce zbožní, štedre obetaví, pohostinní a dobrodušní. Prihlul ku nim. A keď sa doznal od slovenských katolíckych vodcov v Amerike o cieľoch a túžbach a potrebách slovenských katolíkov v Amerike, jeho slovinské prajné srdce rozplamenilo sa túžbou založiť slovenskú františkánsku rehoľu v Amerike.

O tejto akcii založiť slovenskú františkánsku rehoľu v Amerike najdeme aj zmienku v prvom čísle Listov sv. Františka z roku 1924. na strane 3. pod záblavím "Úvodné slová" v odseku treťom, kde sa píše toto:

"Druhou príčinou vydania tohoto čas-

opisu bolo nasledovné: Keď sme pred jedenástimi rokmi zakladali zvláštnu františkánsku rodinu tu v Amerike pre Slovincov a Horvátov, slovenskí kňazi na Východe, zvláštne ale nebožtík Father Furdek, pýtali nás, aby sme vzali do svojho programu aj Slovákov a že by sme pomohli Slovákom dostať pre Ameriku čisto slovenskú františkánsku rodinu, ktorá by vzala na starosť misionársku prácu medzi slovenskými osadami. Počet slovenských osád vraj stále vzrastá a potrební budú pre ne aj slovenskí misionári, ktorí by pomáhali kňazom v ich ťažkej práci."

A v tom istom úvodníku čítame ďalej toto: "Otec Kazimír, OFM., ktorý bol zakladateľom toho komisariátu a ktorý i sám pôsobil na slovenských osadách v Rockland a v Brookline, ba i sám viaceré misie dával slovenskému ľudu, zaujal sa tejto myšlienky a v roku 1912., chodiac po Ríme, požiadal generálneho predstaveného Rádu, aby povolil, žeby aj Slováci mohli prislúchať dočasne do slovinského komisariátu, jestli by to potreba vyžadovala. Generál Rádu vyhovel žiadosti Otca Kazimíra a Otec Kazimír zaraz na to začal rekrutovať slovenských mladíkov pod prapór sv. Františka. Išlo to s pekným úspechom, takže dnes Rád má už 6 slovenských klerikov v bohosloveckom oddiele, ktorí sa čoskoro budú môcť venovať misionárskej práci medzi katolíckymi Slovákami. Mimo týchto klerikov má Rád(rehoľa) aj viac slovenských mladíkov v kolegiuume sv. Jozefa, ktorí po skončení piatej triedy budú vstupovať do noviciátu, jestli budú cítiť v sebe povolanie k rehoľnému stavu."

Z predošlého citátu ct. čitateľ ľahko si domyslí a ľahko si úsudok utvorí, že keď, kde, jako a od koho vzkrsla myšlienka založiť v Amerike slovenskú františkánsku rehoľu a kto potom horlil a pra-

coval na jej ozajstnom uskutočnení.

V tom istom ročníku Listov sv. Františka, totižto v marcovom čísle z roku 1924. na strane 59. najdeme iný článok pod záhlavím: "Úctivá prosba slovenských fran-

Fr. Pavel Kulka, Fr. František Vilha, Fr. Bonaventura Šovinský, Fr. Paskál Isza a Fr. Andrej Šulek, OFM.

Z predošlých citátov a poznámok mohli sme aspoň čiastočne vybadať pohnúť-

Adam Podkrivacký, prvý administrátor Listov sv. Františka

tiškánskych študentov", ktorá potvrdí, že áno, už v roku 1924. v Komisariáte sv. Kríža v slovinskej františkánskej reholi v Amerike nachodilo sa šest slovenských klerikov. Boli to: Fr. Dominik Doháňoš,

ky, ktoré viedly ku akcii založiť slovenské rehole v Amerike, jako i pohnútky, úmysle a prostriedky, ktoré viedly ponajprv k založeniu slovinskej františkánskej rehole a konečne ku kroku vydávaniu Li-

stov sv. Františka.

Teraz už vrátíme sa ku tomu bodu, že jako pisateľ tohoto článku dostal sa do podujatia vydávania Listov sv. Františka.

Stalo sa to takto:

Bolo to dakedy ku sklonku roka 1923. Vtedy býval som pod číslom 2426 South Trumbull Ave., Chicago, Ills. Jedného dňa zvoní telefon. Idem k telefonu a pýtam sa: — Kto volá?

— Father Kazimír, — znela odpoveď

— Čo by ste si priali? — dopytoval som sa zvedave.

— Pane Podkrivacký, — pokračuje Otec Kazimír, — jak máte dncs trocha času, dojdite ku mne na faru. Chcem sa s vami poshovárať o niečom veľmi dôležitom, o niečom, čo bude mať veľký historický význam.

— Dobre, prídem, — uistoval som Otca Kazimíra.

I vybral som sa a pošiel som.

Keď som došiel na faru slovinskej farnosti osady sv. Štefana, tam Otec Kazimír už na mňa čakal a pri vstupe do fary ma vládne a srdečne privítal. Potom kázal mi posadiť sa do stoličky vedľa neho pripravenej. Po vymenení niekoľko slov, sadnul si aj on do stoličky a začal mi vykladať svoj plán. Zdôveril sa mi, že má v úmysli postaviť kláštor, do ktorého by umiestnil a ubytoval členov rehole komisariátu sv. Kríža, ktorá už v tom čase pozostávala zo Slovincov, Slovákov a Horvátov. Kandidáti do rehole sa prihlasovali, ale nemali svojho domova, svojho vlastného kláštora. Bolo treba stavať kláštor. Na to však peňazí nebolo. Nastala otázka, že jako sohnáť potrebné peniaze? Na zbieranie peňazí-milodarov tiež nemal spôsobu a prostriedkov. I privržencov mal málo. Začal vraj premýšľať o tlačí. V jeho reči medzi iným povedal: Som istý, že s pomocou tlače, s pomocou časopisu, môj úmysel, moja nádej postretnú

sa so zdarom. Preto chcem začať vydávať slovenský náboženský časopis.

Ďalej Otec Kazimír sa mi sdôveril, že o tom jeho novom podujatí, o tom vydávaní toho slovenského náboženského časopisu vyprával sa i s niektorými slovenskými kňazmi v Chicagu a na okolí a že každý prizvukoval a zdôrazňoval, že je to myšlienka časová, myšlienka žiadateľná a myšlienka i finančnej podpory hodná. Len treba za ňu pracovať a ju uskutočniť. A Otec Kazimír prezradil mi aj to, že už mohol začať časopis vydávať, keby bol mal ešte jedného spoľahlivého človeka.

— Tlačiareň už máme, kde by sa ten nový časopis tlačil. I redaktora už máme. Ja bych časopis rozširoval pri misiach. Lenže chýba nám človek, ktorý by sa staral o administráciu, ktorý by mohol prepisovať články, opravovať rukopisy, robiť korektúry na kefotiskoch, zapisovať do kníh predplatné a iné príjmy, odpovedať na listy a upravovať každý mesiac články pod tlač. Jedným slovom potrebujeme človeka, na ktorého by sme sa mohli spoľahnúť s celou administráciou, jako aj s ekspedíciou toho nášho nádejného časopisu. A takého človeka dosiaľ sme nemohli najst. Velp. Blahunka odporúčal mi, abych požiadal vás, že aby ste sa vy tohoto ujali a nám pomohli. Pane Podkrivacký, prosím vás, pomôžte nám! Prijmite to na seba! Velp. Blahunka bude redaktor a vy budete konať tú ostatnú prácu.

— A jako micnite pomenovať ten nový časopis? — pretrhol som Otca Kazimíra v jeho d'alšej prosbe, ktorou sa usiloval získať ma pre to nové podujatie, — na vydávanie toho nového časopisu.

— Listy svätého Františka, — odznela jeho odpoveď.

— A kedy by ste mienili začať vydávať tie Listy sv. Františka? — bola moja d'alšia otázka.

— Nuž, jak budete vy, pane Podkrivacký, ochotný to na seba prijať, čo som pred chvíľou spomenul, a jak nám chcete byť na pomoci v našej práci sv. Františka, prvé číslo Listov sv. Františka mienili by sme vydať na budúci rok v januári, — rozhorlenc povedal Otec Kazimír.

— Z vašej reči, — pokračoval som v rozhovore, — uzatváram, že keď bych na seba vzal vami mne tu ponúkané nové pôsobisko, túto zodpovednú úlohu, ktorá bude spojená s vydávaním a so spravovaním toho nového mesačníka, tých Listov sv. Františka, že tej práci musel bych venovať celý svoj čas. Kdežto ja, jako to i sám víte, zaoberám sa s asekuráciou, s vysielaním peňazí do Európy, s verejným notárstvom a s predávaním lodných listkov. Tu som na rozhraní: alebo pomôcť vám a pri tom zanedbať svoj obchod, ktorý si práve budujem, alebo mojím odoprením znemožniť váš úmysel. S mojej stránky obdivujem vaše šľachetné zábery. Z tej duše bych vám doprial, aby sa staly skutkom. A čo bude v mojej moci a s pomocou Božou pomôžem vám naľakovať mi to okolnosti dovoľia. Teda, jak budete spokojný s tým, že podľa možnosti utrhnem si zo svojho času a venujem ho dielu, ktoré podnikáte, nuž dobre, nech sa stane, podvoľujem sa byť vám na pomoci. Predvídám, že tým finančne utrpím, lebo môj obchod si do veľkej miery zanedbám. Avšak pre česť a slávu Božiu a pre lepšie časné i večné blaho nášho národa slovenského ochotný som priniesť aj túto novú obeť. U mňa túžba po peniazoch beztak nerozhodovala a nerozhoduje. Mojim ideálom bolo a je pracovať za vznešené ciele. A tým viacej za náboženské a s náboženstvom súvisiace kultúrne ciele, ktoré dvíhajú a mravne povznášajú náš národ slovenský a ktoré ho stavajú na úroveň iných kultúrnych a mravne a náboženský vyspelých národov.

Po tomto Otec Kazimír, plný naradovaný a natešený mojou odpoveďou, vstal so stoličky, stiskol mi ruku, pohnute odpovedal:

— Pane Podkrivacký, vd'aka vám! Nech vám to Boh i sv. František mnohonásobne odplatí! Uisťujem vás, že my budeme celkom spokojní, keď nám dôjdete pomôcť, keď vám to čas dovoľí.

Po vymenení ešte niekoľkých názorov, ktoré sa točili okolo vydávania toho nového slovenského náboženského časopisu — Listov sv. Františka — sľúbil som Otcovi Kazimírovi, že svoju novú kariéru započnem v januári 1924-tom.

Toto bola teda tá rozhodujúca schôdzka, na ktorej položili sa základy nielen pre vychádzanie Listov sv. Františka, ale súčasne tiež aj pre založenie slovenskej františkánskej rehole v Amerike. Lebo s pomocou Listov sv. Františka sossbierala sa značná suma peňazí, ktoré peniaze umožnili komisariátu sv. Kríža postaviť nový a veľmi potrebný kláštor v Lemont, Ills. A odtiaľ potom rozduchovaná a rozširovaná bola myšlienka založenia aj slovenskej františkánskej rehole v Amerike. čo sa aj uskutočnilo v roku 1926-om. O dovŕšení a korunovaní tejto myšlienky nachodíme komentár v Listoch sv. Františka v ročníku 3. z roku 1926. na strane 360. pod názvom: "Sen P. Kazimíra sa vyplnil". Kto má zachované staré čísla Listov sv. Františka, nech si vyhl'adá toto číslo a nech si prečíta ten článok.

Nastal čas preniesť sa na iný úsek činnosti. Na začiatku tohoto článku bola reč o práci druhého redaktora pri Listoch sv. Františka.

Už som sa zmienil v tomto článku, že moja aktivita pri Listoch sv. Františka nebola tak aktivitou druhého redaktora, ale pozostávala ona z administratívnych a organizačných prác a funkcií.

Keď prvé číslo Listov sv. Františka

uzrelo svetlo sveta, vtedy Listy sv. Františka nemaly ani jedného predplatiteľa. Títo museli sa hľadať a získať.

Prvé dve čísla rozposlané boli na slovenských duchovných, slovenským ctih. Sestričkám, vyučujúcim na slovenských školách, na hl. úradníkov a úradnícky slovenských katolíckych organizácií, na iných známych a popredných slovenských katolíckych pracovníkov a horlivcov.

Previesť tento akt vyžadovaly sa patričných adresy. Tieto sa sossbieraly a všetkým známym adresátom zaslaly sa Listy sv. Františka nielen na ukážku, ale aj s prosbou, aby si ich dotýčný predplatil.

Ozvena bola dosť uspokojivá, lebo hneď prvý rok, bez toho, aby boli maly Listy sv. Františka čo len jedného plateného agenta, počet predplatiteľov s celoročným predplatným vzrástol na dvatisíc. A popri tom predplatitelia Listov sv. Františka posielali svoje milodary na kláštor, na sväté omše, na chlieb sv. Antona a na iné ciele sumičku, ktorá presahovala niekoľko desiat tisíc dolárov. Tu hneď v prvých mesiacoch mal som plné ruky práce so zostavovaním menoslovu všetkých tých milodarcov, ktorí jakoukoľvek hrivnou prispeli na ten nový podnik — na ten nový kláštor, za ktorého postavenie Otec Kazimír sa tak náramne oduševňoval. Mená tých milodarcov boli mesačne uverejňované v Listoch sv. Františka.

Tí milodarci pozostávali z dvoch skupín. Jedni boli tí, ktorí pri misiách prispeli nejakým peňažitým darom, a druhí boli tí, ktorí z rozličných miest a štátov posielali svoje milodary priamo na administráciu Listov sv. Františka. Títo poslední behom dvoch-troch dní obdržali poďakujúcu kvitanciu, že ich peniaze došli na pravé miesto. Vybavovanie tejto funkcie vyžadovalo tiež hodne času, ale sa to konalo. A toto presné a rýchle kvitova-

nie jakéhokolvek peňažitého milodaru prinášalo bohatú žatvu, lebo počet jak predplatiťov na Listy sv. Františka, tak i milodarov sa rapidne širil a rozmnožoval. Uverejňovanie mien milodarcov a zasielanie kvitancií, že od toho alebo toho peniaze boli prijaté, malo iný dobrý následok. Švindleri a podvodníci, ktorí obyčajne sa objavia pri takých podujatiach a ktorí pod všelijakými predstierkami vyľakajú peniaze od dobrosrdečných ľudí, boli takýmto zariadením znemožnení prevádzať svoju podvodnícku činnosť, lebo naozaj staly sa prípady, kde ľudia si sťažovali, a najmä v blízkosti Pittsburghu, že sa tam potulovali nejakí agenti, ktorí sbierali predplatné na Listy sv. Františka a milodary na Apoštolát a iné, a že dosiaľ ani Listov sv. Františka nedostali, ani ich mená na sozname milodarcov nevideli. Preto už v prvom roku vydávania Listov sv. Františka administrácia nútená bola uverejniť VÝSTRAHU v Listoch sv. Františka. Túto výstrahu možno najst v prvom ročníku v augustovom čísle na str. 256.

Inú povinnosť jako administrátor Listov sv. Františka vykonával som tým, že som zostavoval a upravoval pod tlač každý mesiac Listy sv. Františka, jako tiež aj to, že som mal na starosti menoslov predplatiteľov Listov sv. Františka. Táto úloha pozostávala z toho, že keď sa niekto presťahoval z jedného miesta na druhé, musel som v adresáry zrobiť opravu. A takýchto opráv som veru veľa previedol, lebo tam som zbadal, že ľudia sa dosť často sťahujú, a v tom čase sa veru až príčasto presťahovávali.

Keď v októbri roku 1925. Msgr. Viktor Blahunka, redaktor Listov sv. Františka, odcestoval na návštevu do Európy, mne bolo sverené celé vedenie a redigovanie Listov sv. Františka. A odtiaľ dostal som titul druhého redaktora Listov.

V ROZPOMIENKACH

Píšč: *Msgr. Miloš K. Mlynarovič.*

Bol som v jednej z izieb. Ja rád mením izby, bo tak ma ťažšie najst a nie tak ľahko vyrušovať. Ja som jeden, ale izieb mám viac; som malý, ale izby sú dosť veľké a keď si sadnem do pohovky, kto ma hľadá, nájde trčiacu knihu, ale nie tak naráchle mňa za ňou. Nadišla pošta s novinami a s listami z Ameriky a zo Slovenska. A tá pošta vynašla ma v jednej z tých izieb neďaleko obloka, bo však ja rád svetlo. Z listov padol mi do rúk ten od velebného otca Izidora, syna to veľkého sv. Františka. Keby nebol udal zplatočnú adresu so svojim menom, jednako bol by som uhádol, že prichodí od neho. To filigrantské písmo kreslila ruka vceleb. otca Izidora, ktorý sa učil čítať a písať v starom kraji, na milom Slovensku. Každá starokrajská ruka prezrádza sa, ako aj starokrajské srdce. A čo píše v tom liste? Píšč: "Listy sv. Františka I. číslom 1948. vstupujú do 25. ročného vydania."

Dumám: Môže to byť? A po dumách prikyvujem: Veru tak, tak!

Ako dobre padne obdržať povolanie na jubilcum osoby, ktorej sme stáli pri kolíske! Vicm, kedy a kde sa Listy sv. Františka rodily. Rástly aj pred mojimi očami. Ich vzrast štekli ma okolo srdca, ktoré miluje sv. Otca z Asisi, bo však on vždy vyčarúva úsmev na mojej tvári, ktorá na tú malú, chudú, nekonečne vzácnu postavu pozemského serafa zabudnúť nijak nevie.

Keď náš ľud dal s Bohom Slovensku a volil za druhú vlasť Ameriku, tuná mu ktosi hodne chyboval. Bol to sv. Otec František a jeho synovia. Na Slovensku, keď si chcel složiť ťarchu so svedomia a počuť kážeň s hrmením, zašiel si do fran-

tiškánskeho kláštora. Tá tonzúra napomínala ho na trňovú korunu Kristovú. Ten barnastý habit s veľkým kapuciu-mom reční o chudobe, ktorá je podielom Slováka, ale nevoľno pre ňu zúfať, bo však bola ona životnou družkou od be-telemskej maštal'ky až po hrob Spasiteľa a Vykupiteľa sveta a stala sa milenkou tiež aj sv. Otca Františka a jeho synov. Tá korda okolo pásu prinášala nášmu Slovákov na um tú dobu, v ktorej Cirkev slabla a sa rozpadúvala ako snop, ale prišiel sv. Otec z Asisi a kordou pospájal a postahoval driek Cirkvi. A konečne tie nohy v sandáloch predstavily nám apoštol'ské nohy Kristove, pochodivšie kamenisté cesty v Judsku a v Galilejsku, hľadájúce nesmrteľné duše. Náš ľud v Amerike zacítil potrebu synov sv. Františka. Túžil začuť ich misionárske slovo; túžil uzrieť ten tvrdý, kordou opášaný a kuklou ozdobený habit, hovoriaci, aby dolárom nemeral česť, rozum a význam svoj i spoločl'ivých.

Toho sv. Františka s jeho roztomilým duchom treba bolo hlásať aj písaným slovom, preto vel. otec Kazimír, známy misionár a milovník slovenského ľudu, založil Listy sv. Františka. Boli mu na pomoci slov. františkánski klerici, ktorí prekladali z angličtiny a z poľštiny a tak ihneď cvičili sa v slovenskej reči. Vel. otcovi Kazimírovi prišli vypomáhať už nebohý dôstp. Michal Judt, dôst. Karol Knaperek a najdôstp. Msgr. Viktor Blahunka.

Za tú istú dobu mal som na starosti upravenie látky Listov, preto príspevky z pera dôstp. Judta som prečítal. Ja by som nesmierne rád vidieť literárne zhodnote-

nie toho muža. Bol nízkej, plnej, silnej postavy — syn slovenskej pôdy. Čierny, riedky vlas pretekal cez jeho dosť veľkú hlavu, ktorá vystupovala s vysokým čelom, malými, bystrými očami a počerna-

kansas. Univerzita v Little Rock, Ark., poctila ho čestným doktorátom. Okrem Listov sv. Františka aj iné časopisy obdarúval svojimi duševnými plodmi.

Druhý, ktorého meno v ten čas priná-

Msgr. Miloš K. Mlynarovič

vou tvárou, hotovou na žart. Valil sa z úst jeho dym a nápadný žart. Písal perom, malými hustými literami a preto ťažko sa čítal. Písal piesne, divadlá a duchaplné články. Účinkoval v Gary, Ind., potom v Racine, Wis., tiež aj v Minneapolis, Minn. a konečne v Slovaktown, Ar-

šaly Listy, bol dôst. Karol Knaperek. On ešte žije a zdarne účinkuje v Mount Olive, Ill., lenže škoda, že peru odumrel. Prekladal Meditácie, ktoré boli krátke a ľahko i jemne sa čítaly. Jeho slovenčina bola dobrá; zaiste dosť času a dosť pozornosti venoval tej práci, bo naraz zaslal ce-

lý balík, ktorý mi bol doručil veleb. otec Kazimír. Každé číslo prinieslo jednu jeho meditáciu a ostalo ich celá kopa, ktorú som potom odoslal na nový redakторský personál. Nevieť, že či všetky tie dobré rozjímania doby uverejnené. Zopakujem, čo som podotkol: škoda, že dôst. Knaperek odumrel peru. Od tých čias mohol sa vyšvihnúť na obľúbeného spisovateľa, akého každý časopis by rád mal.

Tretí, ktorý už pred mojou maličkosťou a tiež aj po nej Listy sv. Františka obohacoval, bol už na monsignorstvo povýšený najdôst. Viktor Blahunka, terajší duchovný Božského Srdca v Chicagu. On slúžil ako by za chrbtovú kosť Listov. — Listy a Ženská Jednota, ktorcej bol dlhoročným hl. duchovným, stále prinášaly jeho cenné príspevky. Hoci mal osadu dost veľkú a ťažko zadlženú a hoci Ženská Jednota obsypala ho prácou, predsa našiel čas prisadnúť ku písaciemu stroju, ozdobujúc svoju dušu a tiež aj duše čitateľov Listov a Ženskej Jednoty. Naň sa môže časopis vždy uspoliehať, čo každý redaktor si nesmierne cení. Monsignorová slo-

venčina plyní prirodzene ako potoky v Liptove; jeho sloh je ľahký a čistý ako obloha nad horami a všetko, čo napísal, bolo bohaté na myšlienky a na city ako lesy jeho rodného kraja. Viem, že jubilujúce Listy ostanú mu navždy povďačné a prosím čitateľov, tie zbožné terciárske duše, aby zaklopaly modlitebne a Bohostan, by Monsignora náš nebeský Veľkňaz udržať ráčil na mnohé roky pri písacom stroji. K ich modlitbám pripojujem svoje.

Dnes Listy chlúbia sa nadaným redaktorským štábom a prispievajúcou gardou; hlásajú magnetickú silu sv. Otca Františka a potrebu jeho troch Rádov v dobe modernej. Ako na Slovensku, tak aj v Amerike náš ľud pritúlil si na srdce tak magnetickú osobu sv. Otca Františka ako aj jeho synov a dcéry. Ja dnes volám do vysokých nebies: Bože dobrý, Stvoriteľ pravdy a krásy, dajže udržať a rozkvitať sa Listom sv. Františka a žehnaj jeho štáb, pozostávajúci z velebných Otcov rodených v kraji a rodených i vyškolených tu v Amerike. A, Bože dobrý, žehnaj aj čitateľov milých Listov!

Stavajme vytrvale na pevnom základe!

Je mi v živej pamäti, ako sme raz pojednávali s P. Liborom Mattoška, redaktorom Serafínskeho Sveta v Malackách. V tom čase on bol predstaveným kláštora a ja som bol zadelený pracovať ako katechéta. P. Libor sa odhodlal vydávať časopis. Ja som mu bol pomocníkom. Pojednávali sme práve o ľahších spôsoboch toho ťažkého podujatia, keď práve doniesol poštár prvé číslo Listov sv. Františka z Ameriky. Bola to prekvapujúca novota. Prezreli a prečítali sme číslo, tlačné na hladkom papieri a pekne ilustrované. Túžobne sme si povzdychli. Ved' v tom čase práve po vojne na Slovensku nebolo nadostač lacnejšieho novinového papiera. Úprava príšlého čísla bola teda závidenia hodný luxus. Ani sa mi vtedy nenasívalo, že o páru rokov budem sám redaktorom toho nami obdivovaného časopisu.

Prozreteľnosť Božia všetko tak uriadila, že bol som poslaný ako ľudový misiónár do Spojených Štátov. Utvoril sa tu o krátky čas Komisariát slovenských františkánov. Otcovia slovinského Komisariátu sv. Kríža oddali nimi začatý časopis Listy sv. Františka nám slovenským františkánom, aby sme nie len živým, ale i písaným slovom ohlasovali pravdy Kristove a rozširovali ducha sv. Františka. Prevzali sme časopis v treťom ročníku. Bolo to ponechané na moju starostlivosť.

Úplných dvanásť rokov staral som sa o časopis ako redaktor i čiastočne ako administrátor. Počas tohto 12-ročia verní spolupracovníci článkami, príspevkami, rozširovaním časopisu napomáhali naše františkánske snahy. Bude to prácou historika časopisu, aby pospomínal ich mená a vyzdvihol ich činnosť. Administrácia a tlačiareň usilovali sa vykonať všetko,

P. Amand Kopáč, OFM.

aby časopis bol vždy v peknom rúchu. V tomto ohľade vždy nám ochotne slúžila International Printing Co. v Pittsburgu. V roku 1939. prevzal redakciu P. Martinián ako Komisár. Chcel ma totiž oslobodiť od starostí redaktorstva, lebo ako správca fary bol som veľmi zaujatý. Starosť o zadlženú osadu vyrazila redaktorské pero z mojej ruk. Som už len prispieval článkami, ak mi okolnosti dovolili spokojne sadnúť si ku stolu a napísať niečo do Listov. Ale pri tom bedlive pozoroval som každý pohyb a prácu nášho časopisu. Šlo to všetko už vykriesnenou cestou raz rýchlejšie, raz pomalším tempom, ako to pomery za tie dlhé roky dovoľovali. Až dorazily naše Listy ku 25. výročiu.

Zdá sa mi to všetko, ako taký blažený sen, ale uskutočnený, lebo z malého die-

ťaťa vyrástol mládenec, ktorý svoju junošskú silu používa pre dobro nášho slovenského národa tu v Amerike. Stojí verne v službe Pána a Jeho Cirkvi.

V myslí zobrazujeme si Listy ako peknú duševnú záhradu. Ako v záhrade sú rôzne ovocné stromy, rôzne plody pre kuchyňu, šťavnaté maliny a tiež rôzne kvety a liečivé bylinky, tak aj v Listoch najdeme potrebné poživatiny pre nasýtenie hladnej duše, dobré šťavnaté ovocie pre pravý pôžitok, krásne kvietky pre naše obveselenie, ba i lieky pre naše ubolené duše. Záhradníkmi sú redaktori, ktorí pekne ukladajú do hriadok duševné výplody spolupracovníkov, dopisovateľov. Administrácia a horlitolia potom doručia úrodu mnohým vdľachným čitateľom.

Za 25 rokov boli Listy sv. Františka ako potôčik čistej pramenitej vody pre smädný slovenský katolícky ľud a našich terciárov tu v Amerike. Keď duše smädily a keď sa im ponúkala iba hlenistá, žabačincami ozelenená, alebo mutná kalná voda rôznych nemravných náuk a morálnej zkazenosti, vtedy Listy sv. Františka donášaly zdravú čerstvú vodu z prameňov náuky Kristovej pre smädné katolícke duše. Prinášaly praktické návody KATOLÍCKEJ AKCIE.

Za posledné štvrtstoročie pápežovia naši zvlášť prizvukovali Katolícku Akciu. Listy sa v každom ohľade k tejto akcii zapojily. Vieme, že Katolícka Akcia je činnosť za pravdy Kristové. Je to vynaloženie všetkých síl na to, aby Pán Ježiš víťazil, panoval a kráľoval, aby Jeho dieľo sa utvrdzovalo v srdciach ľudských a v národoch. Aby kráľovstvo Božie rozširovalo sa po celom svete dľa prosby Otčenáša: "príd' kráľovstvo Tvoje". Je to čelenie všetkým náporom, ktoré chcú vytišnúť zo spoločnosti ľudskej všetko to, čo je Božie. Listy sv. Františka venujú cieľ svojou silu tejto Akcii tým spôsobom, že

oduševňujú, povzbudzujú ku vytrvanlivosti každého, pobádajú ku horlivosti zvlášť veľký počet terciárov, ktorých životným cieľom je verne slúžiť Pánu Bohu.

Terajší slávne panujúci sv. Otec Pius XII. vydal aj encykliku "Mediator Dei" o sv. liturgii a otázkach duchovných a tiež encykliku "Optatissima Pax" o páličivých časových otázkach mieru a sociálnej spravodlivosti. Je to program aj pre naše Listy sv. Františka a tie s oduševnenosťou ku nemu sa pripojujú v ďalšom svojom jestvovaní. Treba nám liečiť rany na mystičnom tele Kristovom, ktorým je Cirkev svätá. Je tiež potrebné liečiť rany, ktoré zapríčinila krutá vojna. Sv. Otec označuje túto liečivú prácu takto: "Dlhá a krutá vojna roztrhala národy; statoční ľudia usilujú sa ich priviesť ku shode a porozumeniu. Niet však preto účinnejšieho spôsobu ako ten, aby kresťania poznali správne pravdy sv. viery, týchto sa pridŕžiavali, podrobili sa vedeniu svojich zákonitých pastierov a Bohu vzdávali úctu. Takto utvoria bratské spoločenstvo. Aj my mnohí sme jedno telo, lebo všetci máme podiel na jednom chlebe." (1. Kor. 10, 17.) Musíme čerpať vnútornú silu a obrodu zo života sv. Cirkvi. Najprv jednotlivci sa musia vnútorne obnoviť a len potom môže byť lepší celý svet.

Blahoželám Listom sv. Františka! Doteraz prácu konaly výborne. Prajem im, aby i naďalej konaly svoju povinnosť podobne oduševnenc. Čitateľom odporúčam, aby Listy s radosťou prijímali do svojich domov. Keď ich v dome držia, príde raz kto a pozre si aspoň jednu vetu, alebo niektoré poučenie si prečíta. Dobrá myšlienka v čitateľovi vzbudí a zachráni ho od hriechu alebo i od večného zatratenia. Držte si Listy sv. Františka v domoch ako dobrého priateľa a spoločníka v radostných i v krušných chvíľach!

Rev. Amand Kopáč, OFM.

K 25-roč. jubileu Listov sv. Františka

Píše: P. Martinián Krajčír, OFM.

Jubilejné číslo časopisu mali by zaplniť čitatelia sami svojimi prejavmi, a nie redaktori. Ved' jedine čitatelia môžu vedieť, či mali z časopisu jaký-taký osoh, alebo nijaký. Ved' najdeme dosť aj takého charakteru odberateľov, ktorí dlhé roky predplácali niektorý časopis len preto, aby nezahynul. Máme ja takých podporovateľov časopisu, ktorí s roka na rok pošlú svoje predplatné len preto, aby cirkevné podniky nezostali v hanbe, ináč však pre časopis nemajú žiadneho záujmu. Nachádzajú sa aj takí abonenti, ktorým len preto chodí ktorýsi ten časopis, aby boli považovaní za inteligentov, alebo za nábožných. My však vydávali sme Listy sv. Františka preto, aby čitateľ dostával duševný pokrm, potechu, a menovite preto, aby videl, ako vyzerá duševný život stelesnený na osobe dnešnej doby. Nuž vlastne to práve chceli by sme sa dozvedieť, či náš časopis behom uplynulých 25 rokov vás posvätil. To by sme chceli vedieť, či následkom mravných poučení, ktoré vám podávaly naše Listy, stali ste sa kandidátmi neba. To by sme chceli vedieť, či vy, ktorí ste v Kristu pokrstení, ste už aj v Krista oblečení následkom čítania našich Listov.

Terajšie jubilejné číslo malo by mať teda svoje ozveny. Ozveny — nie z Valparaiso od Bolestnej Matky; ozveny — nie z Pittsburghu od jaskyne svätého Antona, ale od Vás samých, drahí čitatelia! Vy ste týchto ozvien od menovaných miest mali už dosť. Teraz ale pittsburghská redakcia mala by byť zanesená ozvenami, ktoré pochádzajú rovno z vašich pokorných — Duchom Svätým premenených — srdc. Áno, teraz vaše ctihodné — hoci trasľavé — prsty mali by sa chopiť pera

P. Martinián Krajčír, OFM.

alebo tušky, a mali by trezlive napísať pár riadkov: Jako pôsobilo na vás čítanie našich Listov; jaká premena sa stala vo vašom srdci, a jako sa ukazuje a uplatňuje Kristus, váš vzor, vo vašom každodennom živote. A verte mi, že tieto vaše riadky, jako jubilejné prejavy, ozveny budú našej ctihod. terajšej redakcii v Pittsburghu vítané a cenné.

My vieme a poud'áčným srdcom uznávame, že Listy sv. Františka prinášaly

nám hojné požehnanie hmotné. S povďa-
kom to uzná františkánske Valparaiso a
ešte viac to uzná františkánsky Avalon.
Teraz ale by sme chceli vedieť, čo posky-
távaly Listy vašim po svätosti života dy-
chtiacim terciárskym alebo kresťanským
dušiam. My uznávame, že hmotný osoh
ťažný z Listov sv. Františka značne po-
mohol nám dochovať si úspešny počet
mladých františkánov. Poznáte ich mno-
hí dobre. Z tohoto samého prameňa žije
a dochováva sa náš nádejny dorast kleri-
kov a seminaristov vo Wisconsinu a Indi-
ane u Poľských Bratov Menších. Cestou
Listov sv. Františka majú utešený odber
naše františkánske diela a knihy. My sa
nemusíme báť, že naše knihy zostanú v
hanbe a budeme musieť na ne doplácať.
Cestou našich Listov dozvedelo sa terajšie
povoynové katolícke Slovensko o plodno-
sti slovensko-františkánskeho ducha v A-
merike, takže Slovensko si pýta knihy od
nás americko-slovenských františkánov.—
Hoci mesačný počet čísiel Listov nie je
nejaký náramný, ale predsa tie čísla, kto-
ré každomesačne vyjdu z Avalonu rôz-
nym smerom po Spojených štátoch, pri-
nášajú hmotné požehnanie nad očakáva-
nie. Listy nás predstavovali a ešte aj te-
raz predstavujú dôstojnému duchoven-
stvu slovenských osád nielen jako misio-
nárov pera, ale aj jako misionárskych ka-
zateľov Božieho slova. Preto misii máme
dosť, len keby sme ich mohli všetky zdo-
lať.

Že Listy sv. Františka priniesly nám pe-
knú hmotnú zásobu, to vy asi tiež tušíte.
Tu je ale otázka, ako účinkoval vo vás
Duch Svätý pri čítaní týchto Listov? Pre-
to prosíme vás, ozvite sa!

Jestli úvahy v Listoch sv. Františka ne-
zanechaly v čitateľoch žiadnej spasiteľ-
nej stopy; ak čitateľ po 25-ročnom čítaní
Listov nepremenil sa zo starého človeka
v nového; jestli sa nepretvoril z menej do-

konalejšieho a dokonalejšieho; jestli nezane-
chal svoje špatné zvyky a nenadobudol
chvalitebných; jestli behom toľkoročného
čítania nerozliata sa milosť Božia na jeho
tvári; jestli cez jeho oči ešte ani teraz ne-
dívá sa Duch Svätý; jestli jeho srdce ešte
ani teraz nepreteká krásnym upútavým
slovom; jestli od čitateľa Listov ešte aj
teraz odťahuje sa každý, jako od suseda
v kostole, ktorý sa v predčever služieb
Božích nachrúpal cesnaku; jestli ešte aj
dnes uteká od neho každý pre jeho odpor-
ný a nesnášlivý charakter; jestli jeho
pery ešte ani teraz nepretiekajú medom
nepretváranej lásky; jestli ešte ani teraz
neuháňajú sa za ním jednoduché, ale sna-
živé duše, jako ovečka za zelenou rato-
lešťou; jestli ešte ani teraz nemá príťaž-
livej sily jako magnet, atď.: vtedy prehľ-
ňanie a čítanie Listov seračinských zosla-
lo v ňom úplne bez výsledku. Podporil
ustanovizeň Františkánov, ale sebe neoso-
žil. Kdežto hlavným cieľom Listov sv.
Františka bolo: dať čitateľovi vzpružné
serumy ku postupu na ceste kresťanskej
dokonalosti.

Moje jubileum, po vašom 25-ročnom
čítaní Listov sv. Františka bolo by: Vypo-
čúť vašu jednoduchú, ale úprimnú dekla-
ráciu tohoto znenia: *Listy sv. Františka
cez 25 rokov podávaly nám maslo a mäd
Emanuela, pravý pokrm duševného živo-
ta. Následkom tohoto pokrmu naučili
sme sa pohrdať zlým a voliť si dobré. Za
Listami sme tak túžili, jako teraz rodené
nemluvňatá túžia za nepadlaným mlie-
kom materinským.*

Spolupracovníci Listov sv. Františka

P. Izidor Dobrovodský, OFM.

P. Sylvester Jankola, OFM.

P. Bernard Besterci, OFM.

P. Anton Maskulka, OFM.

Serafínsky Svet

Listom sv. Františka

Prvá svetová vojna bola rozhraním medzi starým svetom národnej nevoľe a medzi novým vekom vlasteneckej slobody. Medzi prvé luče slovenského duchovného vzkriesenia treba nám zaradiť osamostatnenie slovenských františkánov v rámci oživotvorenej Salvatoriánskej provincie a rozmach terciárskeho hnutia na Slovensku i za hranicami, menovite v Amerike, kde naša podtatranská krv bola najpočetnejšie zastúpená.

Zdravé dieťa, akým bola sloboda slovenského národa, potrebovalo i zdravý a obsahovo výdatný pokrm. Slovo povzbudzuje a nabáda. Jednako má tú nevýhodu, že sa môže uplatniť len v pomerne malých skupinách širokej pospolitosti. Písané a najmä tlačené slovo má zaručenú trvácnosť a môže vplývať na státisícové ba miliónové masy čitateľov. Preto sloboda tlače býva na prvom mieste zdôraznená v ústavných listinách slobodných a demokratických štátov.

Z týchto prirodzených príčin musela sa i naša slovenská františkánsko-terciárska obroda v patričnom čase postarať o svoj tlačný duševný pokrm v podobe časopisu. Po dôkladnom a náležitom uvažovaní, pri vzácnej iniciatíve nebohého P. Provinciála P. Mansveta Olšovského uskutočnil sa náš dlho prađený sen: začiatkom decembra roku 1922 vyšlo prvé číslo "Serafínskeho sveta".

Starostlivá matka nemyslí len na tie dieťky, ktoré sú doma a teda bezprostredne a ustavične môžu požívať dary jej dobroty; myslí, a to zavše i s väčšou láskou na deti vzdialené, najmä ak sú vzdialené veľmi ďaleko. Americká Slovač potrebovala duchovných vodcov svo-

P. Libor Mattoška, OFM.

hlavný redaktor Serafínskeho sveta.

jej krvi. I pri začiatočných nedostatkoch rehoľných kňazov doma, Provincia vyslala za more dvoch horlivých misionárov v osobe P. Ambróza Tomšu a P. Amanda Kopáča, ktorý dodnes žije medzi vami a pracuje na vinici Pána.

Nadviazali sme styky s americkými terciármi. Dnes ani sám neviem, ako sa to spoznávanie započalo. Cestou "Jednoty" a "Sokola" obdržali sme adresy sestry Agneše Hobrajterovej z New Yorku a brata Jána Binčíka z Chicaga. Potom sa hlásili stále noví bratia a sestry a stali sa rozširovateľmi "Serafínskeho sveta" nie len vo Spojených Štátoch, ale i v susednej Kanade. Vincent Franko a Anton Tisony z Glassportu a iní, ktorých mená sú zapísané v knihe večného života, výdatne nám pomáhali získať početný káder odberateľov.

Z dieťaťa vyrastie muž. Zariad'uje si svoju vlastnú domácnosť. Nepozdáva sa mu dlhé t'utorstvo. V pokoji a láske opú-

šťa rodičovský dom a letí životom na svojich krídlach. Naši zo Slovenska vyslaní misiónári prevzali do svojich rúk "Listy sv. Františka", ktoré s nevšednou horlivosťou a umom redigoval Msgr. V. Blahunka.

I obdivovať načim zázračné cesty Božej Prozreteľnosti. V poslednom roku prvej svetovej vojny a po nej P. Amand Kopáč a ja spolu sme rozvíjali zástavu katolíckeho združenia mládeže (Orol) v Malackách a zasa sme sa stretli na postati redaktorského poslanca. On pri Listoch v Amerike a ja pri "Serafínskom svete" domá.

Dejiny sa opakujú. Žiaľno, že i tie bolestné. Sme po druhej svetovej vojne. Svet sa nepolepšil. Ba podľa súbežných náznakov, vidí sa nám, že sa ešte väčšmi odklonil od prameňa spokojnosti a blaha, od Boha. Netreba mi poukazovať na rany, ktorými dnešný svet krváca. Nebol by som si pomyslel, že po odstúpe 26 rokov, i dnes ostávajú v platnosti tie ustálenia, ktoré som naznačil v prvom čísle "Serafínskeho sveta", keď sa písal rok 1922: "Na rany terajšej doby najužitejším liekom je serafínsky duch, duch jednoduchosti, skromnosti a lásky, vtelený zvlášte v Tretom Ráde sv. Františka. Lebo Dom sa rúca, ako v časoch sv. Františka; okolo skaly Petrovej panuje čulý život; treskot, hrmot počut vo svete, upomínajúci nás na blížiacce nebezpečenstvo, ktoré ohrozuje rovnako Cirkev i národ . . . Každý by chcel reformovať, ale do hĺbín duše sostúpiť málo komu sa chce. Pápež Lev XIII. zreteľne poukázal na cestu, na program, na smer obnovenia ľudských duší a podal liek na rany 20. storočia, keď sa vyslovil: "Reformovať chcem svet s nástrojom, prostriedkom mojej reformy je Tretí Rád

"Serafínsky svet" a "Listy sv. Františka" už 25 rokov súbežne kráčajú po ce-

ste náboženského prehlbovania v duchu sv. Františka. Uskutočňujú ten istý program, ba shodujú sa i v prostriedkoch, ako treba milotou a láskou získať duše pre Krista a Jeho kráľovstvo. Listy sv. Františka okrem týchto základných úloh vykonávajú i svoje zvláštne poslanie. Slovenským slovom prihovárajú sa synom a dcéram národa, aby neutonuli v mori cudzoty. Mnoho slovenskej krvi nám v minulosti odtieklo do sveta za prácou, za chlebom. Starí, čo s ružencom v ruke a vrelou láskou k reči svojich otcov odchádzali, aby synom svojim zabezpečili lepšiu skyvu chleba, pomaly vymierajú. A vnukovia, ktorí vyrástli z presadených kvetov, už málo majú spoločného s otčinou. Na perách im odumrela slovenská reč a v srdci vyhasína láska k hrobom svojich predkov. "Listy sv. Františka" sú teda nielen užitočným vodítkom duší v náboženskom živote, ale sú i vzácnu školu slovenskej reči a prítulnosti k tisícročným tradíciám národa.

"Serafínsky svet", jeho spolupracovníci, vyše desaťtisícový zástup čitateľov ako i celá slovenská serafínska rodina srdečne pozdravuje svojho mladšieho brata a spolubojovníka na druhej strane oceána s úprimným želaním, aby posilnený jubilejným nadšením ešte dlhé roky mohol pokračovať v práci medzi americkou slovenskou vetvou, ktorú cez 25 rokov tak úspešne a vytrvale vykonával. I my i vy boríme sa v práci za lepšiu budúcnosť Cirkvi a národa. Mnoho búrok sme prežili. A čakajú nás hádam ešte ťažšie a bolestnejšie. Ale kto vyrástol na hore, tomu vrch neškodí. Dôvera a láska k Bohu je našim štítom a ochranou. "Boh tých neopustí, ktorí Ho milujú. Hoci sme sirotky, lež národ sme mladý, Boh náš Otcou bude, — len sa majme radi!"

P. Libor Mattoška, OFM.,

hl. redaktor "Seraf. sveta"

"Náš Florian"

Naším ho nazývame, lebo bez neho ani hnúť. Od rána do večera, od večera do rána stále znie: "Kde je náš Florian?"

Kto zvoní ráno? — Náš Florian. Kto hrá nám na organe? — Náš Florian. Kto nám varí? — Náš Florian. Kto nám dom usporaduje? — Náš Florian. Kto veci pre kláštor zaobstaráva? — Náš Florian. Kto nás rozváža po povinnostiach? — Náš Florian. A kto nás na druhý svet pošle? — To už nemyslím, že náš Florian, lebo on má ľútostivé a mäkké srdce, on by nás najradšie všetkých spolu videl.

Tak sa len vložte, len do jedného jeho dňa, a uznať musíte, že náš brat Florian je prepotrebný pre náš pittsburglský kláštor. On je bratom a my dobrých bratov veľmi potrebujeme.

Kňazi konajú si svoje kňazské práce a naši bratia starajú sa o kláštor.

Ked' vidíme kláštor čistý a pekne usporiadaný, to zrkadlo našich pracujúcich bratov.

Naše šťastie, že máme bratov, aspoň sa môžeme na koho spoliehať a v kláštore jako doma sa cítiť.

Kňazi idú po svojich prácach a bratia strážia naše kláštory.

Pánu Bohu je milé kňazské povolanie, ale Pánu Bohu je tiež milé bratské povolanie.

Aj kňazi sú povinní vo svojom kňazskom povolaní Bohu milo žiť, aj bratia sú povinní vo svojom klášterskom povolaní Bohu milo žiť.

Máme svoje každodenné heslo: modli sa a pracuj. Všetci máme najprv pamätať na Boha a tak Božou pomocou pracovať vo svojom povolaní.

Kláštorský život je veľmi pekný, kto

Brat Florian Lališ, OFM.

si ho vie vážiť a kto sa usiluje po klášterskom žiť.

V takomto klášterskom živote jednoducho, usilovne a spokojne reholnícky si žije náš brat Florian.

Skoro zabudol som ho vám predstaviť. On pochádza z Ford City, Pa., zo slovenských a trenčianskych rodičov. Menuje sa Brat Florian Lališ, OFM.

Ked' sa nášho Floriana opýtate, jaký je národnosť? On vám žartovne odpovie: "Ja som nie Slovák, ale Trenčan!"

Náš ľud si ho veľmi obľúbil pre jeho jednoduchosť a srdečnú úprimnosť. Kto na neho pozre, už aj milodary sype.

Vo Ford City, Pa., vychodil si vyššiu školu a teší sa tomu, že ako jednoduchý brat môže slúžiť Pánu Bohu.

Ľudia ho majú radi pre jeho jednoduchosť povahu a žarty.

Prečo brata Floriana uvádzam v jubilárnom čísle?

On tiež prekonáva kus užitočnej práce

v administrácii Listov sv. Františka. On odosiela Listy, ktoré keby ste cez roky spočítali, bolo by ich za veľký dom. On viaže balíky a hádam ten špagát by aj celú Ameriku obtiahol. Slovom: je nám veľmi užitočným.

Ale aby sláva mu do hlavy nevstúpila, len vám to podotýkam, že má aj pomocníkov: Brata Cyrila, Mr. Harvana a iné skromné duše, ktoré nechcú, aby ich mená boli tu spomínané.

Škola, učenosť neprotivia sa rehoľníckemu a bratskému povolaniu.

Tlačenie Listov sv. Františka

V živote ľudskom sú isté veci, ktoré si človek zvlášte zamiluje, ktoré obdivuje a ktorým venuje celú svoju oddanosť do kiaľ len srdce bije. Pravda, musí to byť niečo šľachetného, veľkolepého, aby sa to vrylo do duše. A ak si niekto niečo takto zamiluje, venuje potom takému predmetu všetko, čím vládne a čo dobrého v sebe má a tobôž, keď tá vec verne slúži Bohu a národu.

Človek úprimný, citný a spravodlivý akosi od prírody obdivuje všetko krásné a šľachetné, ved' to povznáša jeho dušu a myseľ, obodruje ho v boji životnom a preto takto obrnený, koná svoju povinnosť voči Bohu a národu s istou radosťou a povedomím, že slúži dobrej veci.

Toto povedomie a hlbokú úctu prechovávam tak voči Otcom Františkánom ako voči Listom sv. Františka. Ja som si ich zamiloval hneď pri prvom stretnutí. Za toľké roky akosi som s nimi srásteľ a vždy s pietou hovorím o mojich Otcoch Slovenských Františkánoch, cítim sa u nich ako doma v kruhu k srdcu najbližších. A takým chcem navždy ostať.

Bolo to pred dávnymi rokmi, keď do

mojej tlačiarne zavítal Páter A. Šulek a po predstavení sa, pýtal sa ma, či by sme mohli u nás tlačiť takýto časopis, a podal mi Listy sv. Františka k obzretiu. Pravdu povediac, usmial som sa nad otázkou, ved' u nás sa tlačily veľké knihy, nuž rozumie sa samo sebou, že aj taký mesačník ako sú Listy sv. Františka ľahúčko vytlačíme. Po dohovorení sa, kto bude redaktorom, koľko výtiskov, na jakom papieri, atď., dali sme sa do práce a prvé číslo u mňa vytlačené akosi sa mi milo usmievalo, ako by chcelo povedať, že je rado, že v Pittsburghu našlo nový a príjemný domov, kde sa budú oň starať ako o oko v hlave.

Hovorím, dávno to bolo, pred štvrtstoročím a keď aj tých 25 rokov je hodná doba v živote ľudskom, mne tie milé prvé dni pripadajú ako včera, ved' za tú dobu nikdy od nikoho z mojich drahých Otcov Františkánov nepočul som slova ponosy, ba naopak: kedykoľvek z nich zavítal do mojej kancelárie, každý prišiel vždy s úsmevom, čo znamenalo, že sú nadmieru s mojou prácou a obsluhou spokojní a ja nadmieru s nimi.

Netreba písať o technických veciach, ved' dnes každý vie, ako sa knihy tlačia.

Ja som venoval Listom sv. Františka takmer najkrajší vek môjho života: štvrtstoročia. Ja som si držal za svoju mravnú povinnosť, aby Listy sv. Františka vyhotovené boli vždy presne a pekne, aby robily dobré menu slovenským Otcom Františkánom, Cirkvi a národu. A to sa mi podarilo.. Dnes Listy sv. Františka už hrde a povedome kráčajú, navštevujú mesačne veľké tisíce našich rodín a mojím jediným želaním je, aby v započatej šľachetnej misii s pomocou Božou vytrvaly, dokiaľ len slovenská duša bude dýchať v Amerike.

P. Jamriška.

Horlitelia a jubilanti Listov sv. Františka

JÁN ZAVAŽAN
Erie, Pa.

MARIA FERENCHAK
Youngstown, O.

ANNA ABELLA
Linden, N. J.

VERONICA PATALA
Perth Amboy, N. J.

MR. a MRS. C. STOLPA
Chicago, Ill.

MARIA GUTT
Amasa, Mich.

ELIZABETH ŠTEFÁNIK
Linden, N. J.

B. MATUSKO
Linden, N. J.

MARIA KANTOR
Chicago, Ill.

Horlitélia a jubilanti Listov sv. Františka

A. TRNKA, Sr.
Chicago, Ill.

PAVEL SAKMAR
Johnstown, Pa.

ELIZABETH PORUBSKY
Bayonne, N. J.

MARIA HOVNESS
Minneapolis, Minn.

ANNA SOLLANCE
McClellandtown, Pa.

TEREZIA KRATOCHVIL
Bensenville, Ill.

MARIA BREZINA
Fullerton, Pa.

MICHAL KOVACH
Cleveland, O.

MARIA MIKULAJ
Whiting, Ind.

Horlitelia a jubilanti Listov sv. Františka

MARIA VARGO
Erie, Pa.

HELENA PUSTEK
Whiting, Ind.

MR. a MRS. KNOTEK
Piermont, N. Y.

MRS. ST. MAKOVSKY
Darien, Conn.

ANNA J. KORMAN
Chicago, Ill.

MARIA SWARNY
New Castle, Pa.

MARIA ČERVENČIK
Chicago, Ill.

JULIA UHNAK
Litchfield, O.

JÁN a AGNES KUBIK
Gary, Ind.

Horlitélia a jubilanti Listov sv. Františka

ANNA BRECK
Ambridge, Pa.

ALOJZ MATUŠEK
Chicago, Ill.

ROSALIA PIROK
St. Louis, Mo.

ANNA ROSTAS
Tarentum, Pa.

M. KONEČNY
Lorain, O.

JOZEF SIKORA
Emmaus, Pa.

PAVEL a TER. ZEMLA
Corruna, Mich.

PAVEL RADOSZA
Chicago, Ill.

Sv. Františku, rozhovor sa!

V.

ÚCTA K BISKUPOM

Kristus Pán je zakladateľom svojej Cirkvi svätej, rímsko-katolíckej.

Za viditeľnú hlavu svojej Cirkvi ustanovil sv. Petra apoštola. Nástupcovia sv. Petra apoštola sú riadne zvolení Pápeži, ktorí majú Kristom Pánom ustanovenú duševnú právomoc nad všetkými kresťan-katolíkmi po celom svete.

Apoštolovia boli biskupami, dozorcami, učiteľmi, nad istými mestami a krajinami, ale boli pod právomocou sv. Petra apoštola.

Nástupcovia apoštolov sú biskupi, ktorí sú vymenovaní sv. Stolicou, sv. Ocom, pápežom.

Biskupi majú svoju právomoc nad istými krajinami alebo cirkevnými župami, ale sú podriadení sv. Otcovi, rímskemu pápežovi.

Toto krásné a rozumné spojitko je v

Kristovej Cirkvi: Kristus — a sv. Peter, sv. Peter — a pápeži, sv. Peter — a apoštolovia, apoštolovia — a biskupi.

Aj za časov sv. Františka bol ten istý poriadok, a ten istý poriadok v Cirkvi Kristovej je aj teraz.

Kristom Pánom ustanovená jednota pôvodu sa nezmenila ani nepretrhla, len my ľudia sa meníme . . . a bohužiaľ aj sa trháme.

Sv. František bol verným nasledovníkom Krista Pána, on bol verným synom rímsko-katolíckej Cirkvi, on seba a svoje Rády pokorne podriadil riadne zvoleným pápežom, on prejavoval úctu pápežom, on hlásal úctu aj k biskupom.

Nariadenie sv. Františka: "Bratia nech nekážu v biskupstve takého biskupa, ktorý by im to zabraňoval." (Regula. Hlava IX.)

Sv. František tu jednoducho prejavuje: biskup je pánom nad svojim biskupstvom

a jeho právomoc uznať musíme, jemu patrí úcta jako cirkevnému hodnostárovi, on má právo nad svojim územím a jeho poslúchať musíme.

Sv. František nad týmto právom a poriadkom sa nerozhorčoval, ale ho pokorne uznal a zachoval.

Čo by povedal sv. František nám, keby žil teraz? To isté by nám povedal živými slovami — čo mŕtve litery obsahujú: biskupom patrí úcta a poslušnosť.

Kristus Pán tento poriadok ustanovil, Cirkev sv. tento poriadok si háji, a sv. František pokorný bol tomuto poriadku.

Duch sv. Františka nie je: revolúcia, búranie poriadku Božieho, cirkevného a spoločenského, — ale duch sv. Františka

je: kráčať za Kristom a plniť Bohom ustanovený poriadok.

Sv. Františku, obzri sa . . . a uvidíš naše moderné rany. V nepokore svojej: kritizujeme Cirkev, nespokojní sme s cirkevnými predstavenými, posudzujeme ustanovenia cirkevné . . . a pritom my sami dobre nežijeme!

Takéto moderné nemoci, objavujú sa vo všetkých vrstvách nášho národa. Toto nenie dobre. Takto sa nenapreduje. Toto do záhuby vedie.

Sv. Františku, zastav nás! Sv. Františku, káž nám o pokore Krista a o Bohom danom poriadku. Pokorme sa, a to nás vylieči.

JUBILÁRNE BÁJE

BROWNSVILLE, PA. — Congratulations! Gratulujem! Zasielam svoj milodar na strieborné jubileum Listov. Vyhláame Vaše Lisy v našom kostole. — *Rev. M. J. Ješko.*

CHICAGO, ILL. — Z osady Najsv. Srdca Pána Ježiša, Msgr. Viktora Blahunku. — Ctení Otcovia Sv. Františka! Posielam \$25.00 na Jubilárny fond. Som odberateľom Listov sv. Františka od prvého čísla a chcem ostať až do mojej smrti. Lisy sv. Františka sú vydávané v duchu katolíckom a nikto sa v nich nepohorší. — Prajem ku 25-ročnému jubileumu Božieho požehnania, že by boli aj naďalej vydávané a mohli osláviť 50-ročné jubileum. My starší už na tomto svete nebudeme, ale prosil bych našich misionárov, že by si spomnuli na nás v modlitbách. — *Alojz Matušek.*

LISTY
SVÄTÉHO
FRANTIŠKA

NEW YORK CITY. — Pochválen buď Pán Ježiš Kristus! Posielam vám \$25.00 na Lisy sv. Františka a platím za 10 rokov a ostatné na rozširovanie tlače. Už som stará a dlho žiť nebudem. Prajem vám hojnosť požehnania Božieho. — *Johanna Samek.*

BELLAIRE, O. — Pochválen Pán Ježiš Kristus! Ctení otcovia Františkáni! Posielam vám milodar na Jubilárny fond.

S úctou ostávam odberateľkou vášho časopisu, keby ráčili vedieť od tej doby, jako začal vychodiť, neprestajne mi chodí až po tento čas. — *Viktoría Masariķ.*

CHICAGO, ILL. — P. P. J. K.! Vľd'p. P. Provinciálny Komisar a Dôstojní Misionári! Boli sme veľmi natešení, keď roku 1923 začaly sa Listy sv. Františka rozširovať. Tiež sme sa veľmi potešili, keď roku 1926 do Ameriky prišli slovenskí Františkáni. V tom čase slovenskí študenti, ktorí sa chystali na stav františkánsky a kňazský, boli v Lemont, Ill. v granskom kláštore. Dp. Zakrajšek prosil, aby sa založil slovenský časopis pod menom Listy sv. Františka. Došiel aj do osady Nanebevzatia Panny Marie. V roku 1923 mnohí naši osadníci objednali si časopis, a radujeme sa i ja, že tento krásny mesačník objednávam už 25 rokov.

Dp. Misionári! Moja skromná duša raduje sa zo strieborného jubilea Listov sv. Františka, lebo ich objednávam od počiatku a som ich horľiteľkou.

Prosím našich bratov a sestry, rozširujte tento slovenský mesačník po rodinách a osadách. Ku striebornému jubileumu Listov sv. Františka prajem, nech žehná Boh synom sv. Františka a Listom, aby každý Slovák katolík vd'ačne čítal a rozširoval Listy sv. Františka. Boh žehna! Listom i Vám!

Úryvky z listov sestry *Mrs. Anny Korman*, horľiteľky Listov sv. Františka, z osady Nanebevzatia P. M., Chicago, Ill.

JERSEY CITY, N. J. — Pochválen buď Ježiš Kristus! Drahí otcovia sv. Františka! Z môjho srdca ja vám prajem mnoho zdaru a Božského požehnania na vaše jubileum, aby ste i naďalej s Božskou pomocou a v mene Božom ďalej pracovali a povzbudzovali náš slovenský ná-

rod, aby sme mohli Pánu Bohu slúžiť, Jeho milovať a za všetko sa Mu vd'ačiť čokoľvek máme, lebo všetko pochádza od Pána Boha, ale ľud neveriaci to neuzná, ani naše vlastne. Teda ja by som vás prosila, aby ste aj písali životy svätých, aby sme sa poučili na ich živote a sa tiež povzbudzovali. Nech vás Pán Boh požehnáva vo vašich prácach a nech svätý František zostáva s vami vždycky vo vašom živote, a po smrti, aby sme sa všetci radovali v kráľovstve nebeskom. — *Maria K. Lucivjanský.*

McKEES ROCKS, PA. — Veľadôstojní Pánovia O. F. M.! Počiatkom januára 1948 dostal som Listy sv. Františka riadne, jako ich dostávam každý mesiac. Tu pozorujem, že Listy sv. Františka budú jubilovať 25 rokov svojho vydávania. Ja ako od prvého čísla až po tieto dni som bol ich čitateľom. Co najprv, želim vám mnoho zdaru, aby vám tento jubilárny rok 1948 dal väčšej posily ku ďalšiemu povzbudeniu nášho katolíckeho a slovenského národa. Ano, Listy sv. Františka sú poučné a v čistom katolíckom duchu vydávané. Ja som si ich obľúbil, lebo rád čítam slovenskú literatúru. — Mnohé iné slovenské četby vydávali, ale žiaľ je, že ako začaly vychodiť, tak aj skoro skončili. Najdlhšie vychádzaly Slovenské Katolícke Noviny, ktoré už dávno prestaly. Za mnohé roky rád som ich čítal. Ľutujem, že náš slovenský národ tak slabo podporuje naše slov. vydavateľstvá. Ešte raz vám srdečne gratulujem, váš čiteľ — *Štefan Sirocký.*

LINDEN, N. J. — Ja veľmi milujem Listy sv. Františka a nechcela by som byť bez nich. Už ich objednávam 25 rokov. — *Mrs. Anna Abella.*

Výklad Žalmov kráľ'a Dávida

(KAJÚCE ŽALMY)

ŽALM 31.

Blažení tí, ktorých nepravosti sú odpustené a ktorých hriechy sú prikryté. Blažený muž, ktorého skutky Pán nepripočítal za hriech a v ktorého duši nenašiel sa podvod.

Ponevác som mlčal, zostaraly sa moje kosti od stáleho nariekania. Ale v biede svojej obrátil som sa k Tebe a vyznal som hriechy moje. Odhalil som Ti nepravosti moje. A Ty si odpustil bezbožnosť hriechov mojich.

O toto sa má modliť každý v príhodnom čase a jestli to učiní, bárs by sa sossypalo na hlavu jeho hromada nešťastia, ono mu nepoškodí.

Bud' útlkom mojím, ó Pane, v súžení, ktoré ma obkl'učuje. Prosím Ťa, ó Pane, vyslobod' ma z rúk tých, ktorí ma obklopili.

Dopraj mi, ó Pane, aby som poznal vôľu Tvoju a ukáž mi cestu, po ktorej mám kráčať, bo nechcem byť jako kôň, alebo mulica, ktoré nemajú rozumu. Zubadlom a úzdou ťahaj čelustie tých, ktorí sa nechcú sblížiť k Tebe.

Boh má všeliake biče na hriešnikov, toho ale, ktorý sa pokorí pred Pánom a dúfa v Neho, obkl'úči milosrdenstvo Božie. Radujte sa v Pánu a plesajte vy spravodliví. Vesel'te sa všetci úprimného ducha!

ÚZADIE TOHOTO ŽALMU.

Kalvária Dávida blíži sa ku koncu. Tri tresty, ktoré mu Pán Boh nameral za jeho hriechy, už prežil. On sa podrobil trestajúcej ruke Božej. Pán Boh ho vyšľahal. Vyšľahal ho citlive, ako spravodlivý a prísny otec vyšľahá syna svojho, keď si to zaslúži. Ale nezavrhol ho, bo videl, že má kajúce srdce, ktoré sa bude usilovať napraviť chyby, ktorých sa v nerozvažitosti svojej dopustil. Teraz už nič iného nezbyva, len aby Boh vyšľahal aj syna, ktorý tak necudne pošpinil lôžka otca svojho; ktorý v ctibažnosti svojej strhol otca svojho s trónu jeho, a ktorý — jako sme už videli — dal zabíť aj brata svojho Ammona, k čomu vlastne nemal žiadneho práva. Tri veľké hriechy tlačia tedy dušu Absolonovu, za

ktoré musí byť potrestaný . . . A ruka Božia skutočne zasiahne aj jeho.

Dávid prebrodil rieku Jordán na úsvite. Rozložil sa s ľudom svojim na okolí mesta Machanaim a tam čakal na svoj osud. Ľud tohoto mestečka bol priaznivým Dávidovi a privržencom jeho. Nanosil im jedla a nápoja, aby hladom a smädom nikto netrpel. Izrael ale s Absalomom spolu rozložil sa v chotári mestečka Gálád. Na oko zdalo sa, že víťazstvo je zabezpečené pre Absalona, pretože desať kmeňov izraelských malo útočiť proti dvom kmeňom, ktoré zostali verné Dávidovi. A tieto dva boli: kmeň Júdov a kmeň Benjaminov.

Dávid vedel dobre, že proti nemu bude bojovať značná väčšina Izraelitov. A bárs mal aj udatných, bojovných mužov okolo seba, predsa dvaja oproti desiatim čo dovedú? Preto Dávid nespoliehal sa na svojich bojovníkov, ale na Pána Boha. Od Neho čakal pomoc a podporu. A Boh mu ju skutočne poslal.

Prv než sa bitka rozvinula, kráľ Dávid podelil mužov svojich na tri oddiele. Na čelo prvého postavil Joába. Druhému dal za vodcu Abizaja, a tretiemu Etaja. Všetkým trom ale naložil, aby hľadeli zachrániť život Absalona, jestli sa dá.

Ked' sa mužstvo zorganizovalo, postavilo sa do šíkov a začalo pochodovať proti nepriateľovi. Už táto udalosť sama v sebe mala zdrcujúci účinok na vojsko nepriateľské. Benjamin a Júda zastávali svojho Bohom ustanoveného kráľa Dávida. Ostatných desať kmeňov ale stálo po boku rebelanta Absalona. A predsa akosi ten smelý výstup tých dvoch kmeňov nahnal strachu tým desiatim. Joab, Abizaj a Etaj jednali múdre. Vedeli, že sú v menšine. Vedeli, že na otvorenom poli nemôžu merať sily svoje s vojskom Absalona, vynútily tedy bitku

v Efrainskom lese, kde každý muž bol dobrý za troch iných. Tam sa srazili a srážka tá bola hrozná, krvavá. Vojaci Dávida, verní svojmu kráľovi, bojovali ako levi. Bojovali síce proti presile, ale neustupovali. Tlačili sa stále do predu. Absalon zbadajúc, že mužstvo jeho začína ustupovať, aby im dal lepšej chuti, rútil sa do predu. Ale na jeho nešťastie Dávidovi bojovníci odtali ho od jeho mužov. Absalon vidiac, že sa dostal do pasce, dal sa na útek. Lenže konáre stromov strhly mu šišak s hlavy a jeho dlhé, kadernaté vlasy, na ktoré bol taký hrdý, zamotaly sa medzi konáre dubov a skutočne poviesily ho. Mulica jeho utiekla zpod neho a on zostal vysieť medzi nebom a zemou. Proboval sa síce vyslobodiť, ale nešlo to. Škubal sa, trhal sa, ale jakosi ani konáre, ani vlasy nepopustily. Medzi tým dobehli mužovia kráľa Dávida s Joábom na čele a Joáb vo svojej rozčúlenosti zabudol na prosbu kráľa Dávida a vrazil tri kopije do prs nevďačného Absalona a pretože ešte sa trepal, zbrojnoši Joábovi dobili ho na mieste.

Absalon tedy padol. A po páde Absalona viac príčiny na ďalšie krvilievanie nebolo, ani na ďalšie prenasledovanie Izraelitov. Joáb zatrubil tedy na trúbe, pristavil svojich mužov, ukázal im mŕtvolu Absalona a zakázal im ďalšie prenasledovanie utekajúcich Izraelitov. Mŕtvolu Absalona ale dal hodiť do veľkej jamy. Dal nahádzať na ňu hromadu skál a dreva, aby sa k nej hyeny nedostaly a vrátil sa víťazný nazad do tábora . . . Takto skončil svoj odbojný život kráľovský syn Absalon. Kopal jamu otcovi a padol do nej on sám a jeho privrženici.

Absalona nebolo škoda. On dostal len to, čo si zaslúžil. Ale škoda bolo toho úbohého národa, ktorý padol v boji. Jako dejiny zaznačily, padlo v ten deň čosi vyše 25 tisíc mužov z oboch strán. A

asi tol'ko pohltly efraimské bažiny. Tisíci a tisíci dostali sa do močiarov a v bahne zmizli bez stopy. A kráľ Dávid, keď sa doznal, že aj syn jeho Absalon zahynul, pustil sa do plaču a nedal sa potešiť. Stále volal: Absalon, synu môj! Synu môj Absalon, kto mi dopraje toho, aby som ja zomrel za teba? Absalon, synu môj! Synu môj, Absalon! . . .

Ako nám je tedy známo, Absalon dopustil sa troch priestupkov a to veľmi vážnych. Po prvé: dal zabiť svojho brata Ammona; po druhé: strhol otca svojho Dávida s trónu; a po tretie: zneuctil verejne lôžko otca svojho Dávida. A za tieto ohavné skutky zaslúžil si potupnú smrť. Za každý ten skutok jedna kopia prerazila jeho prsia. Mimo toho miesto slávneho pohrabu hodili ho do priepasti, naváľali na neho kameňov koľko sa len dalo a prihodili ho vyvalenými suchármi, aby si nikto nevšimnul hrobu jeho a nikto neprišiel pomodliť sa za jeho hriechami zakalenú dušu.

VYSVETLENIE ŽALMU.

Absalon bol tedy zabitý. Dávid vedel, že už viac nevstane. Vedel, že mu už nebude viac hanbu robiť. Ale ako bolo, tak bolo, on bol predsa len synom kráľa Dávida a Dávid žiaľil za ním. Ba bol by býval ochotný aj život svoj položiť za neho, keby to bolo možné. Hľa, také je to otcovské srdce! Ono vie odpúšťať. A také bolo aj srdce Otca nebeského. Ono tiež vedelo odpúšťať.

A Dávid to cítil. On vedel, že po tejto tretej tragédii, ktorá sa odohrála v jeho dome, Otec nebeský sa smieril s ním a odpustil mu. A toto povedomie konečne uspokojilo jeho utrápenú dušu. On odpustil desiatim kmeňom Izraela, ktoré bojovaly proti nemu a smieril sa s nimi. A v sprievode všetkých dvanástich kme-

ňov vrátil sa nazad do Jeruzalema, kde sa pred archou úmluvy verejne podľakoval Bohu za svoje zachránenie. A kláčiac pred Svätostánkom, básnil znovu a vybásnil tento utešený 31. Žalm.

Ako tak kláčal, duch jeho cítil, že účet jeho u Boha je vyrovnaný. Preto zvolal z hĺbín srdca: "Blažení tí, ktorých neprávosti sú odpustené a ktorých hriechy sú prikryté. Dopustil som sa, ó Pane, mnohých neprávostí, ale Ty v Tvojom milosrdenstve odpustil si poklesky moje a prikryl si plášťom Tvojej otcovskej lásky hriechy moje."

My ľudia nemôžeme klamať Otca všetci vediaceho. Nemôžeme skrývať pred Ním ani naše dobré skutky a tým menej naše zlé skutky. On to všetko vidí a dl'a toho aj súdi. On pozná okolnosti, v jakých sme sa nachádzali, keď sme podľaľhli pokušeniam. A tým okolnostiam primerane aj súdi naše chyby, ktorých sme sa dopustili. Ba v mnohých pádoch nepripočíta nám za hriech to, čo sa ináč zdá byť vážnym priestupkom. Preto blažený ten, ktorého skutky Pán nepripočítal za hriech. A ešte blaženejší ten, v ktorého duši nenašiel sa žiadon podvod. To jest, ktorý nechcel klamať Pána Boha. Je totižto mnoho takých ľudí, ktorí sa nazdajú, že Boha môžu oklamať. Idú na príklad ku sv. spovedi a zataja mnoho a mnoho štekliivých hriechov, ktoré by mali vyhádzat zo srdca svojho, ale pre hanbu ľudskú zataja ich, ako keby sa ich vôbec neboli dopustili a tým činom dopustia sa nového zločinu svätokrádeže.

Dávid ale neznal takýto podvod. On sa priznal prorokovi Nátánovi. On sa mu vyspovedal a oľutoval svoj hriech.

Pravda, zpočiatku aj on mlčal. Ale to mlčanie mu nepomohlo. Svedomie jeho nariekalo vo dne i v noci. Bodaly ho trne jeho svedomia a ruka Pána zaľahla

na neho. Ale v biede svojej predsa sa len obrátil k Pánu Bohu a vyznal hriechy svoje. Odhalil prorokovi neprávosti svoje a Boh odpustil bezbožnosť hriechov jeho.

Takto by mal jednať každý hriešnik v čase príhodnom, to jest kedykoľvek má príležitosť pristúpiť ku sv. pokániu. A jestli to učiní, bárs by sa sosypalo na hlavu jeho hromada nešťastia, ono mu nepoškodí. Bo tresty Božie nie len že zrovnávajú dlhy jeho, ale na dodatok očistia aj dušu hriešnika.

Teraz ale, keď je účet Dávida už vyrovnaný u Boha, on Ho znovu prosí o pomoc. On vie, že sa ľuď, ktorý ztratil vodcu svojho, tak ľahko neutíši. On vie, že urovnanie krajinských záležitostí po takomto sprisahaní nedá sa previesť za jeden deň, ani za dva. Preto prosí Boha znovu, aby ho vyslobodil z rúk neprajníkov, ktorými je obklopený.

Mimo toho Dávid povedomý si je aj toho, že od toho dňa počnúc musí aj on sám začať nový život. Musí sa usilovať poznávať vôľu Božiu a musí kráčať po cestách Božích, jestli nechce byť podobným nerozumným zvieraťom, ako na príklad koňovi alebo mulici. Preto prosí Boha, aby zubadlom a úzdou pritiahol ku sebe tých, ktorí sa nechcú sblížiť ku Nemu, nevyjmúc ani seba. Pod zubadlom a úzdou Dávid rozumie tresty, bo koho pekné slovo nepritiahne, toho treba priťahovať úzdou a zubadlom. A čím viac sa niekto prieči, tým ostrejšie musia byť pokuty. Preto dokladá: "Boh má všeliaké biče na hriešnikov. I malé i veľké, dl'a toho, jak hlayatý je jedon alebo druhý. Ten ale, ktorý sa pokorí pred Pánom Bohom a ktorý úfa v Neho, obkľúči milosrdenstvo Božie."

Preto nech sa radujú v Pánu a nech plesajú všetci spravodliví a nech sa veselia všetci úprimného ducha, bo Boh

ich neopustí, ako neopustil Dávida v jeho súžení.

Kedy užíva Cirkev katolícka tento Žalm?

Cirkev katolícka užíva tento Žalm v prvom rade v deň Všetkých svätých. Ona ako dobrá matka teší sa s Dávidom spolu, že hriechy jej dietok sú odpustené a poklesky ich prikryté plášťom milosrdenstva Božieho.

Jej dietky, jako aj kráľ Dávid, dopustily sa mnoho a mnoho hriechov. Urazily Pána Boha na všetky možné spôsoby. Ale činily pokánie za svoje poklesky a pomocou toho pokánia získaly si nielen odpustenie hriechov, ale na dodatok aj slávu nebeskú.

Mimo toho vieme, že — jako to aj Dávid ospevuje v tomto Žalme — Boh sám užíval všeliaké biče na svojich neposlušných synov. Priťahoval ich na pekný spôsob. Keď sa to ale nedalo docieľiť vnuknutím, alebo milým otcovským slovom, použil aj úzdu a zubadlo, použil aj ostrejšie spôsoby. A svätí dnes s povďačnosťou ľúbajú Jeho sväté ruky, že bol k nim prísny, ba často snád' aj tvrdý, keď to potreba vyžadovala.

Mimo sviatku Všetkých svätých Cirkev katolícka užíva tento Žalm aj vo sv. Omšiach mučeníkov. Užíva ho pri svätení oltára, cintorína, kostola, pri vysviacaní biskupov, kňazov, opátov. Užíva ho pri vyprevádzaní umierajúcich a vôbec všade, kde sa duša ľudská chce dožiť ovocia pravej kajúcnosti.

S týmto Žalmom končíme aj my naše úvahy o siedmych kajúcich Žalmoch. Pri tejto príležitosti pripomínáme si aj to, že odriekanie týchto sedem kajúcich Žalmov trhá tých sedem pečiatok, ktorými sedem hlavných hriechov zapečatilo knihu nášho života.

Týchto sedem kajúcich Žalmov upa-

mätúva nás na tých sedem kúpeľov, ktoré mal brat sýrsky Naaman na radu proroka, aby sa očistil od svojej škaredej nemoci.

Týchto sedem kajúcich Žalmov znázorňuje sedem kropení krvou jalovky, ktorou kropení bývali v Starom Zákone malomocní.

Týchto sedem kajúcich Žalmov pripomína nám konečne aj sedem slov Krista Pána na kríži, ktorými vyprosil nám smierenie a smilovanie.

Nedivme sa teda, že Cirkev katolícka tak vrele odporúča odriekanie a spievanie týchto kajúcich Žalmov. Zväčša v kapitulských a klášterských chrámoch každý piatok v pôste spievali klerici a mniši týchto sedem kajúcich Žalmov. A shromaždený ľud s tou najväčšou pozornosťou vypočul kázeň, ktorá bola úzko spojená s obsahom jedného, alebo druhého Žalmu. A po týchto kázňach, ktoré skutočne preoraly tvrdú kôru srdca ľudských, ľud sa rád hŕnul ku sv. spovedi, umyl sa v krvi Baránka a smieril sa so svojim Otcom nebeským.

POUČENIE.

Kto by si bol pomyslel, že kráľ Dávid, tento všobecne ctený básnik Starého Zákona, prešiel cez takúto trápnu Kalváriu?

Čo sme videli v týchto siedmych kajúcich Žalmoch, bolo skutočne najsmutnejšou dobou jeho života. Pravda, on sa nevymlúva. On si je povedomý toho, že všetky tieto kríže a trápenia, ktoré sa zavalili na jeho plecia, boli následkom, lepšie rečeno trestom jeho vlastných priestupkov, ktoré mu namerala spravodlivosť Božia. A keď ho tento zaslúžený trest zbil časom až k zemi, Dávid ho niesol ponížene, ba popri tom aj ľúbil ruky Otca svojho nebeského, ktoré ho tak citlivo, ale spravodlivo trestaly.

Hriech jeho v prvom rade bol hriechom

telesnosti. Práve preto Pán Boh ho trestal trestami telesnosti jeho vlastných dietok. On sa vzbúril proti Pánu Bohu a Pán Boh dal mu pocítiť vzburu jeho vlastného syna. On dal nespravodlivo zabiť Uriáša a Pán Boh miesto jedného syna dal mu zabiť troch. Dal mu zabiť dieťa, ktoré splodil cudzoložstvom; dal mu zabiť jeho prvorodeného syna Ammona, a konečne dal mu zabiť syna Absalona, za ktorého on sám bol hotový položiť svoj život.

Podobne Boh potrestal aj synov jeho. Ammon dopustil sa škaredého hriechu smilstva a zaplatil to životom. Absalon podobne zneuctil lôžko otca svojho a vzbúril sa proti nemu, mimo toho dal zabiť brata svojho, k čomu nemal žiadneho práva a bol zabitý on sám. Toto je tragédia, ktorej podobná nepridala sa snáď v žiadnej inej rodine a túto tragédiu zapríčinili hriechy ľudské. Z tohoto vidno, že najväčším zlým na svete je hriech. Ktokoľvek si teda samopašne zahráva s hriechom, ten sa špatne popáli a bude za to prísne trestaný. Trest ho neminie bárs by sa aj pod zem schoval.

Boh vo svojej láskavosti — jestli sa dáme na pokánie — odpustí nám hriech, ale trest nám neodpustí. Miesto večného trestu nameria nám časný budúci tu, budúci v očistci. Pravda, On je ochotný zmierniť náš trest, jestli my sme ochotní namerať si sebe nejakú citlivú pokutu. Toto je to, čo Cirkev katolícka nazýva pokánim. Ona nás vyzýva ku skutkom pokánia, aké sú na príklad modlitba, pôst, almužna a vôbec skutky sebazaprenia. Čím viac sa cvičíme v skutkoch pokánia, tým miernejší bude trest, ktorý nám Boh nameria.

V draždžanskej obrazárni visel utešený obraz kráľa Dávida. Obraz tento bol veľmi zaujímavý. Maliar vyobrazil Dávida kráľa, ako kl'ací na holých kolenách

na kamennej dlažbe jakejsi jaskyne. Oči jeho upreté sú k nebu a zaliate slzami. Anjeli sbierajú slzy jeho do zlatého kalicha a obetujú ich Otcovi nebeskému. Je to skutočne dojímavý obraz. A pred tým obrazom stojí mladík v plnom kvete života. On obdivuje obraz a číta na ňom nápis: "Dávid zhrešil raz a plakal stále — ty ale hrešíš stále a neplačeš nikdy."

A tak je to aj v terajšom svete. Svet hľadá rozkoš a radovánky, svet hľadá pýchu a klam. Svet pohŕda Bohom a Jeho chrámom. Svet zabíja a kradne. Svet tupí a haní každého, kto nedrží s ním. A čo je najhoršie: moderný svet nemá ani citu, ani chuti ku pokániu. Preto beda tým, ktorí kráčajú po chodníkoch jeho. Prijde deň, keď im to Boh

odplatí s úrokami. A tá odplata bude ozaš štedrá. Preto nás Cirkev tak často vystriha, aby sme boli na stráži a neupadli do rúk prísneho a spravodlivého Boha.

Ked' končím riadky svoje, prosím vás aj ja: pamätajte na Boha! Nemusíte byť ani veľkí hriešnici, jako bol Dávid a synovia jeho. K urazeniu Boha postačia aj menšie hriechy. Ale hľad'te sa vyhýbať aj tým, nakoľko len možno, bo spravodlivosť Božia ani ten najmenší hriech nenechá bez trestu. Vy spravdliví ale radujte sa v Pánu a plesajte!

Vesel'te sa všetci úprimného ducha!

Msgr. Vištor Blahunka.

DEDIČSTVO NAŠICH OTCOV ZACHOVAJ NÁM, PANE!

Píše: P. Izidor Dobrovodský, O.F.M.

(Pokračovanie)

Čo pekného máme v dejinách?

43.

Znova opakujem povedomé slová nášho staručkého arcipastiera nitrianskeho J. E. Dr. Karola Kmetku: "Radosť naša z pamiatky obrátenia našich praotcov na vieru Kristovu sa zväčšuje, keď uvážime tú okolnosť, že Slováci zpomedzi susedných národov prví sa stali účastní kresťanskej civilizácie. Za nami nasledovali Česi o 55 rokov, Poliaci o 137 rokov, Rusi o 158, Maďari o 167 rokov. Zo slovianskych národov jedine Chorváti nás predbehli, ako národ k Rímu bližšie bývajúci." ("Katolícke Slovensko", 833-1933, strana 404.)

Dejiny nás poučujú a pozdvihujú.

Poučujú nás, aby sme z hlbokého koreňa nášho jestvovania národného čerpali života silu, že sme hodní svojho života, aj v tejto modernej dobe.

Pozdvihujú nás, lebo sme mali a máme svoje národné dejiny, ktoré dokazujú, že sme starým a kultúrnym národom, ktorý si nezaslúži, aby bol zaznávaný, ale aby bol pred národmi uctievaný.

Že svet máločo vedel o nás? Že aj my máločo sme vedeli o sebe? To nebola naša vina. To bola zlomyselnosť tých, ktorí nás národne pochovávali, aby nás umlčali.

Dejiny vzkriesenia sa opakujú. Slovenský národ národne vstal, oživil sa, až sa nad tým iné národy zastavujú.

Sme národom slávnych našich vodcov:

Pribinu, Mojmíra, Rastislava a Svätopluka.

Dokončenie reči Dr. Karola Kmetku, arcibiskupa nitrianskeho, z príležitosti osláv Pribinovho chrámu roku 1933:

III. Keďže sme už vyzdvihli národný význam Pribinovho chrámu, máločo máme pridať o jeho celoštátnej dôležitosti. Prednosť, sila alebo sláva ktoréhokolvek úda tela rodiny, spolku alebo štátu úzko súvisí s úspešnou existenciou samého celku. Je to pravda samozrejmá, prirodzeným rozumom uznaná a všetkými ľuďmi hlásaná. Sme vo veľkej spoločnosti štátnej, božskou prozreteľnosťou nám danej, sme jeden na druhého odkázaní, preto máme jeden druhého podporovať, tešiť sa s radujúcimi nad úspechom, výhodou a slávou svojich bratov. Preto vidíme, že oslavy prvého chrámu Pribinovho nachádzajú ozvenu stále väčšiu a väčšiu u bratov Čechov, Rusínov, Poliakov atď. Tak ako "susedia a pokrevní" Alžbety, keď počuli, že "zvelebil Pán svoje milosrdenstvo na nej", doprajúc jej syna (sv. Jána Krstiteľ'a), tešili sa s ňou a blahoželali jej, tak aj naši pokrevní a susedia sa s nami radujú, blahoželajúc nám k tomuto cirkevno-národnému sviatku.

Čím slávnostnejšie dopadnú tieto oslavy, čím jednotnejší budeme pri hlásaní vzájomnosti všetkých občanov štátu a jej uskutočnení v živote, tým cennejšiu prácu sme prekonali pre budúcnosť nášho štátu.

1100 rokov je veľká epocha v živote národov. Keď porovnáme terajšie polohy národov na území republiky so stavom tej starodávnej, ďalekej doby, musíme s podivom uznať, že sa ten takmer nezmenil. Slováci, Česi a Poliaci na tom istom mieste bývajú, každý tým istým svojim jazykom hovorí, ako v tých ďalekých časoch. Ako bezprostrední susedia

boli vtedy v stálych hospodárskych, kultúrnych, národných a politických stykoch — teraz v spoločnom štáte pri dobrej vôli a porozumení môžu nielen svoj vývin zabezpečiť, ale povzniesť tým i celý štát. V duchu Kristovom, na podklade kresťanskej lásky je to možné. Jestli by sa však občania našej vlasti odchyľili od tradičných základov našej 1100-ročnej kultúry a chceli by ju zameniť s pohanskou kultúrou v modernom vydaní, vtedy by aj o nás platilo: "Jestli Pán nestavia dom, darmo sa tí namáhajú, ktorí ho stavajú. Jestli Pán nechráni mesta, darmo bdie ten, kto ho stráži." (Žalm 126, 1.)

IV. Oslavy Pribinove budú — úfajme — aj všeslavianskeho rázu, lebo ony majú aj všeslaviansky význam.

Mnoho sa hovorilo a písalo v minulom storočí o mesianizme Slovanov, o ich kultúrnom povolaní v prerode európskych, viac-menej vraj už vysilených národov. Boli to nielen slavianski spisovatelia, ale aj pozorovatelia iných národov, ktorí hlásali, že Slaviani zachránia Európou i celý svet od mravnej záhuby svojou nezkazenou, čerstvou krvou, svojim idealizmom, svojim náboženstvom nakloneným duchom. Usudok ten bol prenáhlený; aspoň doteraz nevidíme príznaky toho, že by duševné obrodenie v Európe prichádzalo skrze Slavianov. Práve najmohutnejší slaviansky národ krváca pod strašnými údermi rozvratných cudzích živlov a odstrašujúci príklad dáva svet, do akej priepasti sa môže ľudstvo zvrhnúť pod nesvedomitým vedením bezbožných fanatikov. Zástupcovia ostatných slavianskych národov mali by sa ohraďovať proti pekelným pokusom a nehľadať také nové formy hospodárskeho a spoločenského rádu, ktoré zánikom hrozia všetkým výtoky doterajšej kultúry a ďalšiemu pokojnému vývinu

celého ľudstva. Títo zástupcovia mali by prehovorit cestou tlače a moderných vynálezov celému svetu, že chcú hľadať a najst cestu šťastlivého vývoja v solidarite slavianskej, v priateľskom spoľužití s ostatnými národami, na základe mieru Kristovho v kráľovstve Kristovom, sjednotení kultúrne v spoločnej Cirkvi Jeho katolíckej.

Ak takýmto spôsobom oceníme pamiatku prvého svojho kresťanského chrámu, uznajúc jeho veľký cirkevný, národný, celoštátny, všeslaviansky — a môžeme tvrdiť — i všeludský význam, vte-

dy i v týchto preťažkých chvíľach spokojne a s dôverou v Boha môžeme ísť v ústrety ďalším prácam a bojom nám skrytej budúcnosti.

Slavian je od prírody veriaci dobrák. Co sa v slavianstve deje, to nenie slavianska myšlienka, ale cudzia.

Z úprimného a bratského srdca neprestávajme prosit Pána Boha, aby sa smiloval nad našimi.

Prajeme si, aby Slaviani oslavovali slávu Božiu a vieru, pravú Kristovu.

Poníženého Krista nasledovať!

Píše: *P. Izidor Dobrovodský, OFM.*

XIX.

KRISTUS nám káže: "Pod'ťe ku mne všetci, ktorí sa ustávajú a ste obťažení a ja vás občerstvím. Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa; lebo som tichý a pokorný srdcom, a nadjete odpočinku pre svoje duše. Ved' moje jarmo je príjemné a bremeno moje ľahké." (Mat. 11, 28—30.)

*

PONÍŽENOSŤ V PRÍKAZOCH BOŽÍCH.

Máme nášho nebeského Učiteľa, Ježiša Krista. Slávnostnejšieho učiteľa nad Pána Ježiša nemal ešte svet, ani nebude mať.

Sam trefne padá výrok sv. Petra: "Pane, ku komu pôjdeme? Ty máš slová života večného, a my sme uverili a pozna-

li, že ty si Kristus, Syn Boží." (Ján 6, 69—70.)

Syn Boží sám sa osvedčuje: "Lebo som sostúpil s neba, nie aby som činil svoju vôľu, ale vôľu toho, ktorý ma poslal." (Ján 6, 38.)

Pán Ježiš verejne pred rozumnými ľuďmi prehlásil: "Nemyslite si, že som prišiel zrušiť zákon alebo prorokov; ne-

prišiel som zrušiť ale doplniť.” (Mat. 5, 17.)

Sám Pán Boh osvedčil sa v Synovi: “Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám svoje zaľúbenie, jeho poslúchajte.” (Mat. 17, 5.)

Prečo mal zaľúbenie Boh Otec vo svojom Synovi? Lebo v úmysloch a vo vóli svojho Otca pracoval, žil, obetoval sa až na drevo kríža. Slová sv. Písma nám toto dosvedčujú: “Uponížil seba samého a bol poslušným až na smrť, a to na smrť na kríži.” (Filip. 2, 8.)

Kristus, Pánom Bohom poslaný, čo žiada od nás? Ponížennú poslušnosť.

A z pokornej poslušnosti toto nasleduje: “Kto má moje prikázania a zachováva ich, ten ma miluje. A kto mňa miluje, bude milovaný od môjho Otca, i ja ho budem milovať a zjavím mu seba samého. Keď ma kto miluje, zachová moje reči, a môj Otec bude ho milovať, a príjdeme k nemu a spravíme si príbytok u neho. Kto ma nemiluje, nezachováva moje reči, a reč, ktorú ste počuli, nie je moja, ale Otca, ktorý ma poslal”. (Ján 14, 21—24.)

Boh je večná láska. Večnou láskou miloval nás Boh, a preto nám svojho Syna poslal. Syn Boží prišiel nás učiť k večnej láske. Syn Boží nám hlásal: “Miluj Pána Boha, — miluj svoju dušu, — a miluj bližného.”

Náš život má byť vedený v láske Božej, ktorá siaha do života večného.

My sa takto musíme zariadiť: preto zachovávam prikázania Božie a Cirkevné, lebo Pána Boha milujem, — preto činím dobré, lebo Pána Boha milujem, — preto panujem nad svojou náturou, nad svojimi náklonnosťami, nad svojimi smyslami a nad okolnosťami, lebo Ťa, Božce, milujeme, — preto trpím spokojne, lebo Ťa, Božce, milujem, — preto sa obetujem, lebo Ťa, Božce, milujem, — a preto vytr-

vám až do konca, lebo Ťa, Božce, milujem.

Na takéto duch lásky dostaneme sa len: pokornou poslušnosťou.

Kristus hovorí: “Ak ma milujete, zachovávajúte moje prikázania.” (Ján 14,15.)

Ktoré sú to prikázania Kristove? — Dobré ich znáš! Alebo ich neznáš? — Čiou vinou?

Kristove prikázania sú: desatoro Božích prikázaní a Cirkevné prikázania, s ktorou sa Kristus srovnáva.

Zachovávame ich verne a z lásky?

Kristus sa nedelí, tak ani prikázania Božie a Cirkevné sa nedelia: jedni zachovám — a druhé nezachovám! Kristus je jeden, tak aj vždy a všade musíme jednotne a vytrvale zachovávať vôľu Božiu, v prikazoch prejavenu.

Kto Krista ozaj miluje, ten sa nevyhovára, ten si nezľahčuje, ten príkazy neprekrúca, ten v prikazoch nevyberá . . . ale z lásky všetky zachováva.

Milujúca duša sa pýta: “Pane, čo mám činiť? Pane, ako mám Tvoju svätú vôľu čo najdokonalejšie splniť?”

Milujúca duša: nehladá hriechy, netráha si svedomie nepokojom: či som zhrešil-zhrešila? Nežije v nerozumnom strachu, nezúfa nad sebou, ale vždy a všade pokorne plní prikázania Božie a Cirkevné.

Od nás závisí kresťanský a nebeský život, ako my sa k tomu pričínime a s milosťou Božou spoluúčinkujeme.

Keď vidíme ľudí, že sa o svoju spásu nestarajú, že príkazy Božie a Cirkevné si nevšímajú, že len kedy-tedy nejakú tú dobrotu spravia, alebo zo všetkého dobrého sa vysmieávajú, alebo svojimi hriechami sa vystatujú a chvália, — to nás nesmie pomýliť, to nás nesmie z lásky Božej vyrušiť.

Takíto nechceli alebo nevedeli poroz-

umieť cieľ človeka; dl'a Krista pripravovať sa k večnosti.

Takíto nedbalci alebo zlomyseľníci nezrušia alebo neprekrúčia povinnú cestu lásky Božej.

Čo nám pozostáva? Mysieť na toto: "Boh večný a človek časný." "Čo Boh nariadil, to večne trvá." "Človek plány Božie nezničí."

Radšie pokorme sa a prijmime cestu lásky Božej, aby sme po nej kráčali.

Vždy a všade znie určitý smer Krista Pána: "Ale jak chceš vjsť do života, zachováaj prikázania." (Mat. 19, 17.)

Naša učiaca Cirkev stále nás napomí-

na: "Ku spaseniu nie je dosť len veriť, čo Boh zjavil, ale musíme aj prikázania Božie zachovávať." (Katechizmus, Sp. sv. Vojtecha, otázka 154.)

Veríme, že je Boh, že je nebo, že je Kristus, ale ešte Jeho nie sme.

Kristus nás osvedčuje a lieči: "Nie každý, kto mi hovorí: Pane, Pane, vôjde do kráľovstva nebeského, lež kto činí vôľu môjho Otca, ktorý je na nebesách, ten vôjde do kráľovstva nebeského." (Mat. 7, 21.)

Našou povinnosťou je: pokoriť sa a veriť, — pokoriť sa a vôľu Božiu plniť. Len vtedy Krista milujem a nasledujem.

ZO ŽIVOTA PRE ŽIVOT

Píše: P. Bernard Besterci, OFM.

MUZOVIA BOŽI.

Čítal som životopis kardinála Mundelina a tam bolo napísané, že on vystavil katolícku nemocnicu pre matky, ale v knihách, do ktorých zapisujú anjeli, tam je napísané, že katolícki otcovia vystavili tú nemocnicu.

Na rádne som počul o slávosti, počas ktorej Jeho Excellencia Arcibiskup posvätil katedrálu, ktorú on postavil, ale v knihách, do ktorých zapisujú anjeli, tam je napísané, že katolícki otcovia postavili tú prekrásnu katedrálu.

V katolíckych časopisoch videl som obraz ohromne modernej budovy. Pod obrazom bolo napísané, že to je sirotinec, ktorý Jeho Excellencia pán biskup dal postaviť pre siroty vo svojej diocézii, ale v knihách, do ktorých zapisujú anjeli, tam

je napísané, že katolícki otcovia postavili tento sirotinec.

V novinách som čítal, že reholníci sa už nasťahovali do nového kláštora, ktorý dal vybudovať terajší mladý opát, ale v knihách, do ktorých zapisujú anjeli, tam je napísané, že katolícki otcovia dali vybudovať ten tak dávno potrebný kláštor.

Nedávno som mal návštevu a tí dobrí

ľudia mi vyprávali o tom skvostnom a veľikánskom kostole, ktorý ich obľúbený Monsignor chystá sa stavať, ale v knihách, do ktorých zapisujú anjeli, tam bude napísané, keď kostol už bude hotový, že to katolícki otcovia postavili.

Bol som na pohrabe vynikajúceho kňaza. Medzi inými milými vecmi, kazateľ pri otvorenej rakvi chválil zosnulého pána farára za tú nádhernú školu, ktorú vystavil pre farnosť, ale v knihách, do ktorých zapisujú anjeli, tam je napísané, že tá škola je dielom katolíckych otcov.

Som mal tú česť byť prítomný, keď istá kongregácia Sestier oslavovala 50-ročné jubileum svojej hlavnej predstavennej. Bola to veľkolepá slávnosť. Každý gratuloval a ospevoval Sestru predstavenú, ktorá bola veľmi činná cez celý svoj život; ale ten starobíneec, ktorý hovorili, že ona postavila — veci sa majú ináč — v knihách, do ktorých zapisujú anjeli, tam je napísané, že katolícki otcovia postavili ten starobíneec.

A keď čítame o bratoch, sestrách a kňazoch, ako v misijných poliach stavajú kostoly, školy, nemocnice atď., pamätajme, že toto všetko je dielo našich katolíckych otcov.

Ale tu nie je reč len o budovách i keď opravdu naši otcovia zo svojich malých úsporov vystavili každý kostol, každú katedrálu, každú farskú školu, akademiú, kolegium, univerzitu, každú katolícku nemocnicu, sirotíneec, starobíneec, ach, ale tu ide o to, že oni dali Cirkvi aj každého kardinála, arcibiskupa, biskupa, opáta, monsignora, kňaza, reholníka a sestričku. Len tu v U. S. A., nerátajúc amerických misionárov a misionárskych sestier v pohanských zemiach, naši otcovia dali 39,000 kňazov, 7000 bratov, 140,000 sestier, spolu 186,000 detí dali Cirkvi. Zaplatili ich štúdiá a dali im veno.

Vždy, keď pomyslím, ako ťažko pra-

cujú naši katolícki otcovia, príjde mi na myseľ ten sedliak, ktorý je opísaný v knihe, ktorá bola tlačaná roku 1648 v Kolínsku, Nemecku. Ten dobrý muž hovoril, že musí ťažko pracovať, aby každý deň mohol zarobiť na päť chlebov — jeden pre seba, aby mal čo jesť; druhý dávam chudobným, lebo sväté Písmo hovorí: "Pusť chlieb svoj po vode mimo tekúcej; lebo po dlhom čase ho najdeš" (Kaz. 11, 1.); tretí dávam svojmu starému otcovi, s tým splácam svoju dlžobu; štvrtý a piaty dávam svojim deťom, ktoré mi vrátia na moje staré dni."

"Tu prišla jedna chudobná vdova a vhodila dva peniažky, to jest štvrták." (Mark. 12, 42.) Ešte aj milodary, ktoré vdovy dávajú na dobrý cieľ, sú často len výsledkom práce katolíckych otcov.

Len minulý mesiac sme čítali v Listoch sv. Františka, že pán Ján Birišh a rodina dali \$5,000.00, aby bol vychovaný jeden františkánsky kňaz. To všetci naši katolícki otcovia stále to robia, len nie v takej vysokej sume, lebo aj sám Pán Boh vie, že oni až toľko nemajú. Ale v inom smysle, všetci naši katolícki otcovia sú bohatí.

Keď raz sa vypytovali presidenta Lincoln o finančnom stave jedného pána, Lincoln odpovedal: "On je veľmi bohatý, on má ženu a deti a to je hodnota \$500,000.00 hociktorý deň."

Ale naši katolícki otcovia nepotrebujú chválu a slávu a ani ju nehľadajú, — im stačí, že oni vedia, že v knihách, do ktorých zapisujú anjeli, tam sú napísané pre mnohé veci.

Či ste už ukázali naše "LISTY" svojmu priateľovi, aby si ich predplatil?

Tak vykonáte svoju kresťanskú katolícku povinnosť voči priateľovi a Listom sv. Františka.

Ponáhľame sa prejaviť úctu a františkánsku úprimnosť nášmu výpomocnému biskupovi pittsburghskému John F. Dearden, ktorý bol na svoju hodnosť consecrovaný 18. mája t. r. v Cleveland, O. — Cirkevných hodnostárov si ctíme, poslúchame a im oddaní sme.

Na obrázku: John F. Dearden, výpomocný biskup a náš staručký biskup Hugh C. Boyle, Pittsburgh, Pa.

Žehnajte nám!

ČO JE ARMÁDA SV. KRÍŽA?

Všetkým katolíkom Slovákom v Amerike vrele odporúčame, aby vstúpili do Spolku "Armády Sv. Kríža".

1. Vznik tohoto spolku.

Palestína, ktorá je posvätená šľapajami Spasiteľa, naplňuje nás najkrajšími spomienkami. Je domovinou Spasiteľa nášho Ježiša Krista a kolískou Jeho svätého náboženstva; preo sa volá aj Svätou Zemou. Betlehem, Nazaret, záhrada Getsemanská, Kalvária, Hrob Boží sú miesta kresťanskému srdcu najdrahšie. Krížiaci svoju krv za oslobodenie svätých miest vylievali; preto Cirkev aj nás povoláva k účasti na podpore Svätej zeme. Láska k nášmu Spasiteľovi nás zaväzuje podporovať sväté miesta, ktoré sám svojim svätým životom, smrťou a slávnym svojim zmŕtvychvstaním posvätil. Najmä dnes, keď lakomstvo Turkov a podlosť rozkolníkov ohrozuje sväté miesta, máme ich všemožne hájiť a udržiavať. Treba však, aby spolupracovali všetci kresťania. To boli pohnutky založenia Armády Sv. Kríža. Do toho spolku sa môžu prihlásiť všetci veriaci, ženy, muži a dieťky, a tak zúčastniť sa na udržiavaní a podpore svätých miest.

2 Cieľ Armády sv. Kríža.

1. Zintenzívnenie a posilnenie kresťanského smýšľania zvýšenou úctou k svätému Krížu, ktorým bolo premožené pohanstvo a ktorým jediným možno zvíťaziť i nad novým pohanstvom dnešného sveta.

2. Neohrozené vyznávanie svätého uče-

**V kríži je
spása**

nia o Kríži slovom i skutkom, aby tak vykoronená bola slabosť vo viere, bázeň ľudská, sebeckosť a iné z ducha protikresťanského vznikajúce a duševnému blahu škodiace nemravy.

3. Udržiavanie svätých miest, ktoré posvätil Božský Spasiteľ a Jeho presvätá Matka, ako i vyslobodenie tých svätých, ktoré sú ešte v rukách nevercov.

4. Pokračovanie v misionárskom diele Ježiša Krista, teda rozširovanie našej svätej viery v Palestíne zakladaním misionárskych staníc a škôl.

5. Vzdelávanie a vyučovanie tamojšieho ľudu v kresťanskom a spoločenskom živote poučovaním vo svätom náboženstve a užitočnom remesle.

6. Konanie skutkov kresťanskej lásky k bližnému, ako je podpora chudobných, vdov a sirot vo Svätej Zemi.

3. Povinnosti členov.

a) Členovia tohto spolku nosia pod rúchom a na prsiach posvätený Krížik, aby tak neustále pamätali na dobrodenie vykúpenia.

b) Pri vstávaní a líhaní úctivo vždy pobozkajú sv. Kríž vraviac: "Klaniame sa Ti, Kriste, a dobrorečíme Tebe, lebo si svätým krížom svojim svet vykúpil."

c) Horlivo sa usilujú životom svojim ohlasovať učenie toho blahonosného kríža.

d) Snahou každého člena má byť každoročne získať aspoň jedného člena, spolubrata alebo sestru pravej viere ukrižovaného Ježiša Krista a ľahostajného, len podľa mena kresťana, obrátiť na horlivého.

e) Člen Armády každý piatok ku cti päť rán Ukrižovaného má sa pomodliť: 5 Otčenášov, Zdravasov a Sláva s dodatkom: "Klaniame sa Ti, Kriste, a dobrorečíme Tebe, lebo si svätým Krížom svojim svet vykúpil."

f) Každý člen ročne ďalej dáva ročne dar lásky, čo almužnu na potreby Svätej Zeme.

4. Duchovné výhody pre dobrodinco Sv. Zeme, čiže pre členov Armády Sv. Kríža.

Pápež Pius VI. bullou "Inter cetera" zo dňa 31. júla 1778 všetkých katolíkov, ktorí Sv. Zem milodarmi podporujú, účastný mi učinil:

a) Všetkých svätých omší, ktoré sa obetujú na miestach nášho spasenia; podľa zprávy Kustódie svätomezskej každoročne za dobrodinco Sv. Zeme sa obetuje na 25,000 sv. omší.

b) Všetkých modlitieb, sebezaprení, pútí, dobrých a kajúcich skutkov, ktoré vo Sv. Zemi konajú tak strážcovia sv. miest, tak i katolíci tam bývajúci a putujúci.

c) Nespočetných odpustkov, ktoré v tak veľkom množstve nikde na svete nemožno získať ako vo Sv. Zemi.

5. Zvláštne duševné výhody horliteľov tohoto Spolku.

Horlitelia, ktorí sa snažia rozširovať myšlienku Armády sv. Kríža, okrem spomenutých výhod majú podiel i na svätých omšiach, ktoré sa výlučne pre nich obetujú a to pri Božom Hrobe, vo františkánskom chráme sv. Salvátora v Jeruzaleme, vo svätyniach Panny Márie v Nazarete, Božieho Narodenia a Narodenia sv. Jána Krstiteľa v Ain Karen.

6. Dôvody, pre ktoré každý kresťan katolík mal by sa stať členom spolku Armády Sv. Kríža.

1. Požehnávať raz budeš dni svojho života, v ktorých si mimoriadnu poctu vzdával tomu znameniu spasenia, ktoré sa ti zjaví v nebeskej sláve nad údolím Jozafatským ako víťazstvo Božského Sudcu živých a mŕtvych.

2. Neohrozené vyznávanie učenia sv. Kríža je nevyhnutnou podmienkou dosiahnutia večnej blaženosti.

3. Sv. zem je domovinou nášho Spasiteľa a nášho svätého náboženstva.

4. Sväté miesta sú posvätené životom a vzkriesením Ježiša Krista.

5. Sväté miesta sú spravodlivým dedičstvom katolíckej Cirkvi.

6. Detinská láska k Spasiteľovi nás núti, aby sme sa usilovali tieto sväté miesta vyslobodiť z rúk Jeho nepriateľov.

7. Potreby sv. Zeme sú veľké, preto je nevyhnutne rýchlosťou a výdatnou pomocou ju podporovať.

8. Naši predkovia i život svoj vedeli obetovať za oslobodenie svätých miest. Či by sme my nevedeli obetovať čo len malý ročný príspevok v prospech tak veľkého a šľachetného diela?

9. Máloktorým iným dobrým skutkom získame si toľko milostí, ako podporou Sv. Zeme.

Staň sa preto členom a keď možno i horliteľom Armády Sv. Kríža. Oduševňuj priateľov a známych pre tento šľachetný cieľ a povzbudzuj ich, aby vstúpili do tohto spolku. Čo len trochu horlivosti vynaložíš, získaš si veľké zásluhy a urobíš veľké služby Sv. Zemi.

DRAHÍ BRATIA A SESTRY!

Treba nám obnoviť tvár zeme. Vy, ktorí ste sa odobrali do nového sveta, iste radi vraciate sa aspoň v duchu do svojej domoviny tam pod Tatrami. *Komisariát*

Sv. Zeme je vám známy. Najmä tým, ktorí pochádzajú z Východného Slovenska. Nezabúdajte na svoju rodnú zem! Mnohí z vás tu doma boli členmi Armády Sv. Kríža.

Veľmi nás bude tešiť, keď sa ozvete a napíšete nám, ako horlíte za Sv. Zem.

Píšte na adresu: *Komisariát Sv. Zeme, PREŠOV, Slovensko, Czechoslovakia.*

Z tej duše Vás pozdravuje:

P. Libor J. Mattoška,
komisár Svätej Zeme.

OD SERAFÍNSKEHO DORASTU

Píše: *Fr. Robert Valent, OFM.*

Dneskajšia Fatimská Novena.

Pokánie! Ružence! Veľa modlitieb! Toto zachráni náš dneskajší svet.

Tieto slová vyšly z úst Panny Marie, keď sa zjavila trom malým deťom vo Fatime roku 1917. Tieto tri malé detky: Lúcia, František a Jacinta, keď pásly ovečky, mali obyčaj modliť sa ruženec na poli. Jedného dňa chcely si nacytlo skončiť svoje modlitby, by sa mohli dlhšie zabaviť pri svojej hre. Bez myšlienky pomodlili sa ruženec. Keď sa ale dali do hrania, začalo hrmiť a blýskať. Malé deti sa nastrašili, nevedeli, čo majú robiť. Zrazu videli, že čosi sa začalo zjavovať pri jednom veľkom strome. Zastavili sa tomu, ale viacej sa toho nastrašili. Vtedy sa im zjavila mladá Panna a im povedala: "Nebojte sa! Ja vám nič zlého neučiním." Deti nevedeli, čo majú robiť. Tvár tej Panny bola ožiarená nebeským svetlom, ale aj tiež vyzerala,

že bola smutná. Ruky mala složené na prsiach, jako by sa modlila. Jej šaty boli biele jako sneh a mala biely plášť, ktorý bol okrajovaný zlatou výšivkou, ktorý ju zakryl od hlavy až po nohy. V rukách držala ruženec. Deti sa tomu divily a až potom malá Lúcia, ktorá vtedy mala len desať rokov, sa jej opýtala: "Odkiaľ ty prichádzaš a načo si tu prišla?" Maria jej odpovedala: "Ja chcem, aby ste vy deti sem prišli trinásteho každého mesiaca, v tomto istom čase. V októbri vám poviem, kto som ja a čo chcem." Potom im povedala, aby sa modlili ruženec a po každom desiatku aby dodali túto modlitbu: "Ó môj Ježišu, odpusť nám naše viny; zbav nás od ohňa pekelného. Prived' všetky duše do neba, obzvlášť tie, ktoré najviac potrebujú tvoje milosrdenstvo." Toto sa stalo v nedeľu, 13. mája 1917. Ale prv než Maria sa vzdialila, ešte im povedala, aby sa pripravili

nieť trápenia, ktoré na nich prídu, za pokánie a obrátenie hriešnikov.

Tieto malé deti boli verné k Marii. Každý deň sa pobožne modlili ruženec. Braly si na seba malé mŕtvenia, aby sa staly hodnými tejto výsady a boli veľmi ustarostené vo svojich prácach, lebo videli, že to robia za obrátenie hriešnikov.

Pri jednom z tých zjavení Maria ukázala deťom pekel. Keď to deti videli, viac a viac modlili sa za hriešnikov. Videli, koľko je tam trápenia a nechceli, aby ľudia páchali hriechy, lebo najviac duší v pekle je za hriechy nečistoty. Pri tomto zjavení Maria im tiež povedala, že príde druhá hrozná vojna "potrestať svet za tie mnohé neprávosti". Tak sa aj stalo. Mali sme tu druhú svetovú vojnu.

Ale najviac máme pamätať, že Maria sa zjavila týmto deťom preto, aby ony dali svetu znať, že celý svet má sa navrátiť k Ježišovi cez Mariu. Ľud sa má modliť k Marii, aby ona vyprosila pre nás od jej Syna ten pokoj, za ktorým celý svet dnes tak túži.

Dnes po celom svete rozširuje sa táto pobožnosť k Marii. Svet vidí, že sa má navrátiť k modlitbe, lebo bez modlitby nič nemôže vykonať. Tak vidíme: treba navrátiť k Bohu. Treba obety a pokánie činiť. Dajte sa, drahí ľudia, k úcte Marii, modlite sa k nej jej ruženec každý deň. Bo ona sama povedala: "Modlite sa ruženec a príde k vám pokoj!" Keď sa budeme modliť k Marii, život náš bude lepší, a Boh bude s nami. Vrúcnejšie dajme sa do modlenia toho svätého ruženca, aby sme my tiež mohli činiť pokutu za naše hriechy a modliť sa za obrátenie hriešnikov. Dajme sa na túto dneskajšiu Fatimskú Novenu a tak budeme činiť prácu k navráteniu sveta k Bohu.

Knihy zo Slovenska

POUČNÉ KNIHY:

Kvetinsky sv. Františka	\$2.00
Brat František	2.00
Ľalia medzi trnám, lepšia väzba	2.00
Ľalia medzi trnám, lac, väzba	1.75
Medzi vlkami	1.50
Zlaté dni	1.50
Vítaj, Ježiško!	1.50
Otecko odkazuje	1.50
Otecko rozpráva	1.50
Katolícke dievča vo svete, lepš. vä.	1.50
Zblízka a zd'aleka	1.50
Sitnianska biela skala	1.50
Terciári dneška	1.50
Brat František a naša doba	1.50
Môj ideál Ježiš, Syn Mariin, lep. v.	1.50
Eucharistia, svety a ľudia	1.50
Duše biele, bielučké	1.25
Katolícke dievča vo svete, lac. vv.	1.25
Ježiško, pôjdem s Tebou!	1.25
Cesta k oltáru	1.25
Rytier Nebojsa	1.25
Môj ideál Ježiš, syn Mariin, lac. v.	1.25
Nanebevzatá	0.75
Stručný životopis sv. Františka As.	0.75
Slová otcov	0.50
Myšlienky o tlači	0.50
Misijná pamiatka	0.35
Terciársky katechizmus	0.25

ZÁBAVNÉ KNIHY:

Smieško	\$1.50
Dorka Devätorka	1.50
V klepci na líšky	1.25
Puc, Tarko a hostia	1.25
Čarovný prášok	1.25
Ičko Šibalský	1.25
Po žatve	1.25
Kľúč k hádankám a križovkám	1.00
Beatrice	0.75

Nemeškaj si niektorú z nich čím skôr objednať!

DUŠEVNÁ OBNOVA

pre mužov bude 1. augusta 1948

PROGRAM:

- 9. hodine sv. Omša, spoved', sv. prijímanie.
- 11. hod. "Veni Sancte", sv. Omša a kázeň.
- 2. hod. kázeň, litánie a modlitby.
- 4.30 hodine odpoľ. Svätá hodina, kázeň, modlitby, požehnanie, apoštolské požehnanie, Te Deum.

Dušev. obnova pre ženy

bude 8. augusta 1948

PROGRAM:

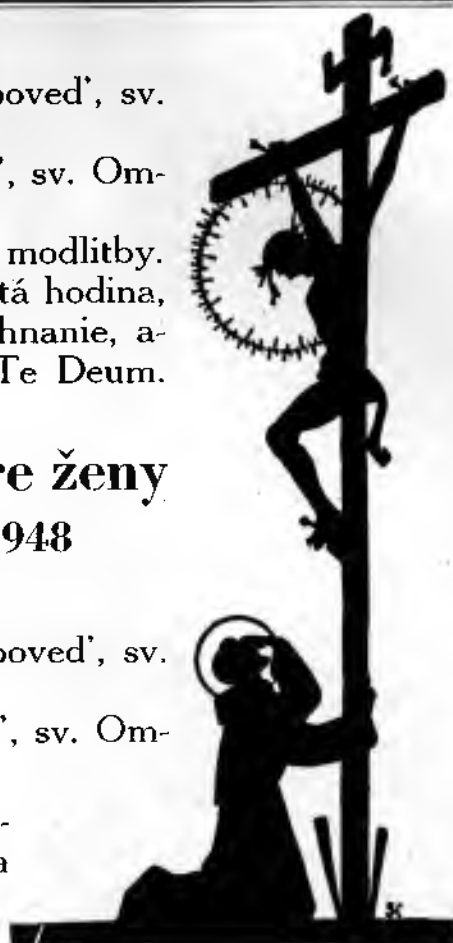
- 9. hodine sv. Omša, spoved', sv. prijímanie.
- 11. hod. "Veni Sancte", sv. Omša a kázeň.
- 2. hod. odpoľudnia Terciárske shromaždenie a kázeň.
- 4:30 odpoľudnia Svätá hodina: kázeň, modlitby, požehnanie, apoštolské požehnanie a Te Deum.

Srdečne povolávame našich terciárov a ľudí dobrej vôle na tieto Duševné obnovy.

Slovenskí Františkáni.

N. B.: O host'ov bude postarano!

Rozprávajte nám o svätých!

Píše P. Anton Maskulka, OFM.

SERAFÍNSKY DOKTOR

Niekoľko detí pozeralo na obrázky svätých a prišiel im pod ruky jeden obraz, na ktorom boli vymalovaní mnohí františkánski svätí. Bol tam medzi nimi františkán s blokúkom na hlave.

“Otče, prečo že ten františkán má klobúk?” “To, drahé dietky, je kardinálsky klobúk. To je sv. Bonaventúra, ktorý bol kardinálom aj biskupom. Kardinál je knieža rímskej katolíckej Cirkvi, on je radcom pápežským. Pod’te bližšie, poviem vám niečo o ňom.

Narodil sa roku 1221 v Bognarei, v Toskansku, v Taliansku, zo starej šľachtickej a božnej rodiny. Bol pokrsteny na meno Ján. Keď mal štyri roky, tak ťažko ochorel, že doktori povedali, že niet pomoci. Jeho matka však ale nezúfala, ale obrátila sa ku svätému Františkovi, ktorý kázal v susednom meste, a prosila ho, aby navštívil jej synka. Sv. František prišiel a pomodlil sa nad chorým chlapčekom a hneď bol uzdravený. Povedano je, že o tom čase sv. František zvolal: “O buona ventura!” to jest: “Oh, šťastlivá udalosť!” Od toho času rodičia volali malého Janka Bonaventúra a prisľúbili sv. Františkovi, že keď Bonaventúra vyrastie, vstúpi do jeho Rádu. Tak sa i stalo.

Roku 1243 vstúpil do Rádu sv. Františka. Ako novic vyznačoval sa veľkou zbožnosťou. Denne rozjímal o umučení Pána Ježiša a mal rád najsvätejšiu Svia-

tosť Oltárnu. Tiež mal veľkú úctu ku blaoslavenej Panně Marii.

Po skončení jeho noviciátu bol poslaný do svetochýrnej vysokej školy do Paríža. Tu v učení vynikal Bonaventúra nie len zriedkavými vedami, ale i zbožnosťou a cnosťami.

O niekoľko rokov Bonaventúra sám stal sa profesorom na univerzite v Paríži. Tu sa spriatelil so sv. Tomášom Akvinským. Bonaventúra písal mnoho. Svätý Tomáš obdivoval jeho učenosť a spisy a raz sa pýtal svätého Bonaventúra, z akej knihy čerpal svoju vedu a výmluvnosť? Sv. Bonaventúra vzal sv. Tomáša so sebou a ukázal mu ukrižovaného Spasiteľa a povedal: “Toto je prameň, z ktorého čerpám vedu.”

Roku 1257. Ján z Parmy zriekol sa úradu ministra generálneho a svätý Bonaventúra bol jednohlasne zvolený.

On keď to počul, padol na kolenná a prosil otcov, aby hodnejšieho vyvolili. Ale pápež Alexander IV., ktorý bol prítomný, potvrdil tú voľbu a rozkázal mu, aby z poslušnosti oproti Cirkvi dôležitý

ten úrad prijal.

Bol generálom svojho Rádu za 18 rokov. Cez ten čas účinkoval láskavosťou, tvrdou prísnosťou. Staral sa o všetkých otcovskou láskou a starosťou. V celom svete pôsobil mnohými spisami, ktorými svätú vieru bránil, meno Spasiteľovo oslavoval a ľud ku pokániu povzbudzoval.

Raz sv. Tomáš išiel navštíviť sv. Bonaventúru, ale keď sa doznal, že píše život sv. Františka, odvrátil sa od izby sv. Bonaventúru s týmito slovami: "Nechajme svätého v pokoji, lebo by bolo hriechom znepokojovať ho, keď píše život svätého."

Pre jeho opatrnosť a rozumné vedenie jeho Rádu, on všeobecne je volaný druhým zakladateľom františkánskeho rádu.

Pápež Gregor X. vymenoval ho za kardinála a roku 1273 pápež zavolať ho do Rímu a posvätil ho za biskupa do Albany. Nasledovného roku zasadol cirkevný snem v Lyone, ku ktorému pápež žiadal sv. Bonaventúru, aby pripravil sa na tento snem, na ktorom saúčastnili aj grécki poslanci cisára Michala Paleologa, lebo sa malo pojednávať jako by sa grécka cirkev mohla spojiť s rímskou.

Pápež Gregor X. predsedal a sv. Bonaventúra mal prvé miesto pri ňom. On bol dušou celého snemu. Svojou láskavosťou a základnými dôvodami získal Grékov, že sa sjednotili s rímskou Cirkvou. Bola to veľká radosť pre všetkých, ale tá radosť netrvala dlho, lebo pri treťom zasadnutí snemu ochorel a tak oslabil sv. Bonaventúra, že sám pápež udelil mu posledné pomazanie.

A tak, drahé deti, s nebeskou tichosťou a radosťou pozeral sv. Bonaventúra na kríž, ktorý držal v ruke. Ten samý kríž, z ktorého čerpal svoju múdrosť a lásku, ten samý, ktorý on tak miloval. Neopustil Boha, ani Boh jeho neopustil. Pápež, kardináli, biskupi a iní hodnostári od-

prevádzali jeho telo do hrobu, ktorý bol vo františkánskom kostole. Mnohé zázraky staly sa na prímluvu slúžobníka Božieho. Pápež Sixtus IV. vyhlásil ho za svätého roku 1482 a pápež Sixtus V. roku 1588 vyhlásil ho za Doktora Cirkvi. Pre jeho horlivú lásku, ktorá je najdená v jeho spisoch, volaný je Scrafinským Doktorom.

J. E. biskup Basil Takáč

Lútostivým srdcom oznamujeme smrť nášho františkánskeho priateľa J. E. Basila Takáča, pittsburghského grécko-kat. biskupa.

Prejavujeme mu františkánsku úctu a vd'aku a zahrňujeme ho do našich posmrtných modlitieb. R. I. P.

JUBILÁRNY FOND

Náš kveštár vrátil sa do kláštora. Jeho príchod nebol sklamaný, ale radostný. Našly sa štedré a dobré duše, ktoré nášho kveštára obohatily—čomu sa náš predstavený potešil.

Kveštár prišiel do kláštora, lebo sa dopyčul, že v mesiaci júli vyjde jubilárne číslo Listov sv. Františka, preto sa ponáhlal domov, aby predstaveného kláštora o niečo poprosil.

Po pozdrave a privítaní, začal sa rozhovor:

— Čo si nám dobrého priniesol, bratku?

— Úctive hlásim, priniesol som vám mnoho dobrého, mnoho pozdravov aj mnohé radosti.

— Jakú si mal najväčšiu radosť, bratku, a kde?

— Najväčšiu radosť som mal v Chicagu, Ill., u Msgr. Blahunku.

Jako som k nemu zavítal, on ma úctivo prijal. Predniesol som mu svoju prosbu a on sa na mňa široko usmial. Potom po krátkom mlčaní povedal: "Však uvidíme, čo sa dá spraviť!" A veru som videl. V nedeľu odpoľudnia prehovoril shromaždeným terciárom niekoľko srdečných slov a horliví terciári rozbehli sa po uliciach farnosti a jakoby palcom luskol, už som aj mal 50 nových predplatiteľov. Veru to bol krásny čin. Čo dokážu horliví terciári a terciárky! Ja by som sa bol nakľučkoval a namodlikal, kým by som len niektorého získal. A tu ho máš . . . oni hneď 50 nových!

— To je krásné, to je potešujúce, — prikýval predstavený. — A bratku mój,

čo by si si odo mňa prial?

— Veľadôstojný otče, prosím vás úctive, napíšte tento pekný prípad do našich Listov, aby sa aj iné terciárske obce takto oduševnily.

— Ony to nemôžu spraviť bez vedomia svojho duchovného.

— Áno, duchovný otče, ale aj ony môžu ísť poprosiť svojho duchovného otca, a keď pekne poprosia, isto im dá dovoľenie.

— Pokorná prosba je správna cesta na rozširovanie Listov sv. Františka, — potvrdil predstavený.

— Drahý bratku, — dodal predstavený, — dl'a tvojho prania dám do Listov chicagský prípad a potom uvidíme . . .

Tretí Rád sv. Františka

Americkí terciári slovenským terciárom!

Americkí dobrodinci chudobným na Slovensku!

Drahí!

Našou povinnosťou je Pánu Bohu slúžiť. Služba naša nemá byť zo strachu, ale z lásky.

Pána Boha milujem a preto zachovávam príkazy Božie; Pána Boha milujem a preto sa starám o svoju dušu; Pána Boha milujem a preto zachovávam príkazy k bližnému.

Kristus z lásky prišiel a On Pána Boha miluje, miluje našu dušu a miluje našich bližných.

Kto z lásky Krista žije, ten sa v Kristu odzrkadľuje. Kristus sám odporúča skutky lásky: skutky telesného a dušného milosrdenstva.

Čo sme prekonali?

DOSTALI SME do 15. júna 1948:

Rossford, O., Mrs. John Peer, ženské šaty a prádlo, detské šaty 1 balík

Avalon, Pa., Irish family, mužské zimné kabáty a ženské šaty 1 balík

Johnstown, Pa., Mrs. Paulus, chlapčenské kabáty, nohavice a vesta, ženské a diev

čenské dressy, svetle 1 balík

West Farmington, O., Mrs. John Turon, sbierka mužských šiat a prádla, mužské kabáty a ženský, pokrovce, prikrý

vadlo na posteľ, topánky, ženské prádlo, atď. 2 balíky

McKees Rocks, Pa., Mrs. Gmitter, ženský kabát, dressy, topánky, zavárané veci, atď. 1 balík

Warren, O., Mrs. Maria Pabin, sbierka dievčenských a ženských šiat a prádla, chlapčenské prádlo a topánky 1 balík

ZASLALI SME: Ústredie Tretieho Rá

du v Žiline na Slovensku:

v minulom roku 1947.....169 balíkov

v januári 1948 8 balíkov

vo februári 1948..... 11 balíkov

v marci 1948..... 2 balíky

v apríli 1948 4 balíky

v máji 1948 8 balíkov

v júni 1948 10 balíkov

Mieru a veľkosť lásky vidíme zo zaslaných balíkov. Františkánskou kordou lásky dá sa obviazať svet skutkami milosrdenstva. Za všetkým však musí stáť Kristus a sv. František.

Náš cintorín

"Slutujte sa nado mnou, slutujte sa nado mnou, aspoň vy, priatelia moji, lebo ruka Pánova dotkla sa ma." (Job 19, 21.)

✱

Cecilia VrančíkDonora, Pa.

Jozefína SharvaičFarrell, Pa.

Maria JanofčíkWallington, N. J.

Maria TomkoBraddock, Pa.

Elizabeth KačmarCleveland, O.

Odkaz sv. Otca nášho Františka:
"Modlite sa za mŕtvých."

Ozveny z Pittsburghského Kláštora

Naša výročitá púť. — Naša výročitá púť bola nadmieru navštevovaná tohoto roku. Naši priatelia z Lansford, Pa., New Castle, Pa., Greensburg, Pa., Youngstown, Ohio, prišli na zvláštnych busoch. Tiež pekný počet priateľov prišiel z okolia Pittsburghu, takže mile bolo dívať sa na veľké zástupy nášho dobrého ľudu, ktorý prišiel pookriať na duchu a radovať sa s radujúcimi. Boh nás poženal pekným počasím, takže každý bol natešený nad pekným programom a všetko nám dobre dopadlo. Vyslovujeme vŕcne vd'aky Pánu Bohu za Jeho milosrdenstvo a priateľom za hojnú účasť.

Posvätenie pamätnej sochy sv. Františka. — O 3. hodine odpoľudnia 30. mája začali sa obrady posvätenia pamätnej sochy sv. Františka pred našim kláštorom. Hlavnými rečníkmi boli náš Najdp. P. Rafael Chonta, OFM., Provinciálny Komisar Slovenských Františkánov, a major Jozef Hrdlička, bývalý

vojenský kaplán v americkej armáde. Prítomný bol aj oddiel vojakov z druhého vojenského stánu v Pittsburghu, po zostávajúci zo stráže, trubača a strelcov. Skouti z osady Nanebevzatia Panny Maria na Bellevue, Pa., tvorili čestnú stráž. Bola to skutočne dojímavá slávnosť a každý dojatý bol až k slzám.

Shromaždenie Tretieho Rádu. — Riadne shromaždenie Tretieho Rádu svätého Františka bude vydržiavané dňa 11. júla pre terciárov na okolí Pittsburghu.

Mrs. Anna Marks a Mrs. Anna Miško složili sľuby v Tretom Ráde v osade sv. Jozefa v Clairton, Pa., dňa 6. júna.

Večné sľuby na Avalone. — Dňa 26. júna o 10. hod. ráno Fr. Richard Portašik, OFM. a Karol Palus, OFM., složili večné sľuby chudoby, čistoty a poslušnosti do rúk Najd. Rafaela Chonta, OFM., nášho Komiséra. Klerici zo seminára pekne spievali pri tejto príležitosti.

Duševné cvičenie. — Tohoto roku všetci Pátri a Bratia Slovenského Františkánskeho Komisariátu shromaždia sa vo Valparaiso, Ind. od 14. do 19. júna pre ročné duševné cvičenia. P. Vincent Kroger, OFM., magister našich mnohých klerikov a Pátrov nášho Komisariátu, bude viesť cvičenia.

Naše vŕcne vd'aky. — Nakoľko miesto nám nedovoľuje uverejniť mená našich horlivých pomocníkov, ktorí nám vypomáhali pri tohoročnej púti, čím nám umožnili taký veľký úspech, preto všetci Pátri a Bratia touto cestou vyjadrujeme svoje najsrdečnejšie vd'aky dobrým ženičkám, ktoré tak ochotne nám 30. mája vypomáhaly. Nech ich dobrotivý Pán Boh a sv. František požehnáva!

Zvláštne vd'aky. — Nasledovným vyslovujeme veľké vd'aky za milodary obdržané 30. mája: Na pamätnú sochu sv. Františka: Peter P. Kanai \$100.00, Tretí Rád z North Side Pittsburgh \$30.00, Tretí Rád z New Kensington, Pa. \$10, Tretí Rád z Duquesne, Pa. \$42.50. — Na kláštor obetovali: Mrs. Fecik a rôzni dobrodinci \$22.00, Tretí Rád z

Youngstown, O. \$20.00, dobrodinci z Greensburgu \$17.00, Tretí Rád a Ružencový spolok zo South Side, Pittsburgh \$40.00, dobrodinci z East Pittsburgh, Pa. na kuchyňu \$25.00 dobrodinci z Glassport a McKeesport, Pa. na miesto potravín \$68.80. Vrúcné Pán Boh zaplať za všetko!

Naše práce. — P. Francis Solanus dával 40 hod. pobožnosť v osade sv. Anny v Emmaus, Pa., kde je duchovným dp. Pekárik a v osade sv. Antona v Johnstown, N. Y., kde je duchovným dp. Salomon. — P. Bernard riadil 40 hod. pobožnosť v osade sv. Marie v Shavertown, Pa., kde je duchovným dp. Petrášek a tiež v osade sv. Klementa v Tarentum, kde je duchovným dp. Kapitán. Druhí Pátri vypomáhali na rôznych osadách v okolí Pittsburghu.

P. Jerome Pavlík, OFM.

KRÁTKE FRANTIŠKÁNSKE ZVESTI.

Pittsburgh, Pa. — Pre Pittsburgh a okolie terciári majú rádiovú prednášku o ideáloch sv. Františka po nedeliach o 10:15 ráno na stanici WPIT.

Green Bay, Wis. — Náš nádejný pracovník Fr. Bonaventúra Babik, ktorý teológiu študuje u našich poľských Františkánov v Green Bay, obdržal vyšší rád subdiakonát 29. marca 1948 J. E. Stanislavom V. Bona, R. D., biskupom. — Blahoželáme!

Cedar Lake, Ind. — Dvaja naši klerici Fr. Robert Valent a Fr. Jozef Portášik 4. mája obdržali Tonsuru, a 5. hāja dostali dva malé rády Ostiariat a Lektorat od J. E. biskupa Jána F. Nolla, D. D. z Fort Wayne, Ind. Tiež úprimne blahoželáme.

Administrácia Listov sv. Františka

Bratislava. — "V marci boli u nás exercície. Už veľa rázy sme boli na nich prítomní, no ešte toľko ľudí nebolo v kostoloch, ako teraz. Pri sv. Prijímaní sa zdalo, že stále postupujúci zástup nemá konca. Hľa, to dosiahli katolícki kňazi svojimi obetami."

Trnava. — Chýr o oprave Františkánskeho kostola v Trnave. "Naše práce s kostolom krásne pokračujú. Po Veľkej noci sme v plnom prúde. Sme sa dali do nových rozpočtov: obkladanie soklu mramorom — travertínom slovenským, potom nové štyri lustry a ramienka pod krížové cesty. To všetko nám vyšlo až na poldruha miliona. Ale ľudia sú obeťaví. Nosia a budú nosiť. Do júla by sme chceli byť hotoví."

Trnava-Tulipán. — "Jako som Vám posledne písal, robíme generálnu reparáciu nášho kláštora na Tulipáne. Celú chalupu sme vymaľovali, kanalizáciu a vodovod sme zaviedli, antonkársku útulňu od gruntu zreštaurovali, priestor pod kostolom a pred domom vyasfaltovali a teraz sme sa pustili do maľovania nášho tulipánskeho kostola. Všetko sa to hemží ako včelíčky v úle . . ."

OZVENY Z JASKYNE

SEDMİBOLESTNEJ PANNY MARIE (ST. FRANCIS) VO VALPARAISO, Ind.

Zlaté kňazské jubileum. — Je to veľkou milosťou slúžiť Pánu Bohu ako kňaz celých 50 rokov, ale je to zriedkavou milosťou, keď tento apoštolský muž a kňaz je bezmála i 25 ročným biskupom. Je to J. E. biskup Ján F. Noll, arcipastier našej Fort-Wayneskej diecezy.

Nie sme povolani, ani schopní oceniť a shodnotiť jeho všestrannú apoštolskú prácu konanú horlivosťou sv. Pavla. Viac nás však okrem úcty a oddanosti i pocit našej veľkej povďačnosti. Jeho láskavým povolením bolo nám dané krásne pole účinkovania tu v jeho diecezii na stredozápade. Roku 1931 dňa 10. mája on sám osobne previedol posviacku Jaskyne Sedmíbolestnej P. Marie, počas ktorej slávnosti i kázal. Že sme teda tu, že máme také krásne miesto, že odtiaľto môžeme vás vo viere Kristovej posilňovať, k úcte Matky Božej povzbudzovať, v zármutkoch a božích duševných potešovať a posilňovať, môžeme len jeho láskavosťou a dobrotou ďakovať. Preto s povďačným srdcom voláme a modlíme sa: Nech ho Pán zachová a živí, a nech ho blaženým učiní na zemi a nech ho nevydá na vôľu nepriateľov jeho!

Naše slávnosti. — V poslednú májovú nedeľu po mnohých kostoloch konala sa procesia Božieho Tela s prevelebnou Sviatosťou Oltárnou. Keďže počasie bolo krásne po druhej spievanej sv. omši i my sme mali túto pobožnosť vonku. Oltáriky boli postavené pri štáciach Bolestnej Matky. Pobožnosť odbavil náš predstavený P. Lawrence. Druhá naša slávnosť bola v nedeľu, 13. júna v deň sv. Antona Paduánskeho.

Naše púť. — V predposlednú nedeľu májovú dňa 23 mája mali sme slávnostné otvorenie našich tohoročných pobožností. Počasie bolo pekné, ale trašku priostre, prichladné. Pre túto príčinu pútnikov nebolo tak hodne, ale bola zastúpená skoro každá osada v Chicagu a z okolia. Slávnosť sv. omšu o 11. ho-

dine mal P. Lawrence, predstavený kláštora. Vysluhovali mu čo jáheň a podjáheň P. Benedikt a P. Daniel. Kázeň v slovenskej a v anglickej reči povedal celebrant. Po obede bola vonku krížová cesta, ktorú predmodlieval P. Daniel. Po krížovej ceste bola kázeň, ktorú mal P. Sylvester a po kázni požehnanie. Naša najbližšia veľká púť bude 4. júla v nedeľu. Potom 2. augusta v slávnostný deň Porciunkule a posledná veľká púť bude ku Bolestnej Matke v nedeľu, dňa 19. septembra.

Dobrodinci. — Prijali sme nasledovné spoločné milodary na kláštor a na sv. omše: od osady sv. Michala Arch. \$18, od osady Nanebevzatie \$10 a \$5 na sv. omšu. Od horliteľov a vodcov púti p. Koleno a p. L. Lednický z osady sv. Šimona \$17.00 a \$10.00. Mrs. A. Gerbery darovala nám krásnu liturgickú albu. Mrs. T. Skyčak priniesla nám do výhry krásnu ručnú prácu. L. Lednický daroval nám groceriu a mäso pre pútnikov v cene \$50.00. Tiež p. J. Malon priniesol nám mnohé veci pre kuchyňu.

Rodina p. Cisarika z Gary, Ind. darovala na kláštor \$10.00 a na Listy sv. Františka ku ich jubileumu \$5.00. Tiež P. R. a Gr. Kat. Jednota z Gary, Ind. č. 248 na Listy sv. Františka \$5 a na sv. omšu za živých a zomrelých členov na 27. júna \$5. Pán Boh všetkým zaplať!

Trojdnové exercície pre ženy. — Už po viac rokov konávajú sa na našom pútnickom mieste duševné cvičenia pre ženy. Toho roku budú vydržiavané 1., 2. a 3. augusta. Započnú sa v nedeľu po obede 1. augusta a zakončia sa v utorok 3. augusta po obede. Do tejto pobožnosti padne i procinkulová slávnosť. Ktoré ženy sa mieňa zúčastniť tejto duševnej obnovy, nech sa hlásia u nás listovne, alebo nech sa prihlásia u horliteľiek tejto pobožnosti.

Slovenskí Františkáni,
Seven Dolors Shrine, Valparaiso, Ind.

SLOVENSKÉ MODLITEBNÉ KNIŽKY:—

Máme na sklade najväčší výber slovenských náboženských a poučných kníh v Amerike. Ak si prajete nejaké knihy, ktoré tu nie sú udané, píšete nám a môžete byť istý, že Vám ich zadovážime, ak je to len možné. — Pri objednávaní vyplňte nižšie udaný kupon a pošlite s peniazmi na našu adresu. Knihy vám hneď pošleme.

Chváľme Boha.....	\$2.00, v koženej väzbe so zlatorezom.....	\$3.00
Regula Tretieho Rádu		2.50
Bolesti Božského Srdca.....	85c a.....	1.00
Malé Hodinky		4.00
Rímsko-Katolícky Misál (Omšová kniha)		5.00
Sväté Písmo v obrazoch.....		6.50
Svätá Anna: Jej život a zázraky, s Novenou.....		.25
Svätý Anton: Pobožnosť k jeho úcte.....		.15
Cesta Svätého Kríža (františkánsky spôsob).....		.10
Deväť-Dňová pobožnosť k úcte sv. Františka Serafínskeho.....		.15
Panna Maria Fatimská.....		.15
Sv. Jozef: Novena k jeho pocte.....		.15
Litánie (17 obľúbených litánií).....		.25
Novena k Božskému Srdcu.....		.15
Obradník Kresťanských Matick		.15
Odpustkové Vzdychy a Modlitby.....		.25
Omša svätá: Obeta Nového Zákona.....		.10
Pätnásť minút po sv. Prijímaní (angl. alebo slovensky).....		.10
Pútnická Pieseň		.10
Sedem Kajúcich Žalmov.....		.10
Pohrebná sv. omša		.05
Sv. Terezka Ježiškova		.20
Sv. Hodina s Pánom Ježišom.....		.25
Troj-Hodinová Pobožnosť na Veľký Piatok.....		.25
Tajomstvá sv. Ruženca (angl. alebo slovensky).....		.15
Srdce dieťaťa		.25
Moja drahá mamičko.....		.25

Slovenskí Františkáni,

232 South Home Avenue, Pittsburgh 2, Pa.

Velební Otcovia:

Priloženo posielam Vám \$..... za knižky, ktoré tu udávam:

Vaše meno:

Ulica a číslo domu alebo boxa.....

Mesto a štát.....

Mala by byť v každom slovenskom kat.dome!

RÍMSKO-KATOLÍCKY MISÁL

—SLOVENSKÁ OMŠOVÁ KNIHA—

Táto slovenská Omšová Kniha obsahuje všetky nedelňé a povinnosvia-točné sväté omše a tiež aj omše niektorých vynikajúcich ale nepovin-ných sviatkov, ako aj františkánskych svätých. Naša slovensko-katolícka verejnosť zaiste bude mile prekvape-ná, keď ju dostane do ruky, lebo kni-ha táto bude okrasou každej katolíc-kej rodiny.

Toto je po prvý raz, čo takáto slo-venská kniha v Amerike vyšla a asi ostatný raz. Neľutovali sme ani času, ani nákladu pri tomto skvostnom die-le. Preto veríme, že každý rodák sa poponáhľa, aby si túto Omšovú Kni-hu v našej ľúbej slovenčine čímskôr zadovážil a do smrti sa ňou povzbu-dzoval, ved' je toto prvá príležitosť mať takúto knihu v domácnosti. — Kniha táto má 624 strán; tlačená je na dobrom papieri veľkými literami vo dvoch farbách; je 5 inčov široká a 7 inčov dlhá a utešene viazaná. Jej cena je 5 dolárov. — Kto ju chce mať, musí si o ňu hneď písať. Vyplňte pozorne nižšiu čiastku a pošlite si pre túto prepotrebnú Omšovú Knihu ešte dnes! Neodkladajte!

Knihu zostavili a vydali
Slovenski Františkáni
v Pittsburghu

SLOVAK FRANCISCAN FATHERS,
232 S. Home Avenue, Pittsburgh 2, Pa.

Otcovia Františkáni! Pripojeno posielam Vám \$5.00 za "Rímsko-Katolícky Misál" to jest Slovenskú Omšovú Knihu, ktorú mi čímskôr pošlite na túto adresu:

Moje meno.....

Číslo domu a ulica alebo boxa.....

Mesto a štát.....